

'मातोश्री'वर सध्या बंगाली बाबाचा वावर : संजय शिरसाट

मुंबई : शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे खासदार संजय राऊत यांनी कॉबिनेट मंत्री भरत गोगावले यांच्यावर केलेला अघोरी पूजेचा आरोप सत्ताधारी शिवसेनेने जोरकसपणे फेटाळून लावला आहे. भरत गोगावले हे पूजापाठ करणारे आहेत. पण मातोश्रीचे बंगाली बाबा कनेक्शन काय आहे हे संजय राऊतांनी सांगवे. मातोश्रीवर रोज एका बंगाली बाबाचा वावर असतो. या बाबाच्या सूचनेनुसार उद्धव ठाकरे यांचे सर्वकाही उरते, असे शिवसेना नेते तथा मंत्री संजय शिरसाट यांनी म्हटले आहे. सध्या भरत गोगावले यांचा एक अघोरी पूजा करतानाचा एक व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाला आहे. ठाकरे गटाचे पदाधिकारी वसंत मोरे व राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रवक्ते सूरज चव्हाण यांनी हा व्हिडिओ शेअर केला आहे. संजय राऊत यांनी या व्हिडिओवर प्रतिक्रिया देताना एकनाथ शिंदेवर निशाणा साधला होता. अघोरी विद्येमध्ये रममान असणारे मंत्री महाराष्ट्राचे काय भले करणार? असा सवाल त्यांनी उपस्थित केला होता. पत्रकारांनी याविषयी गुरुवारी संजय शिरसाट यांना छेडले असता त्यांनी गोगावलेवरील टीका धुडकावून लावली. तसेच संजय राऊतांना मातोश्रीचे बंगाली बाबा कनेक्शन सांगण्याचे आव्हानही दिले. संजय शिरसाट म्हणाले, व्हायरल व्हिडिओद्वारे भारोशेट गोगावले हे पूजापाठ करणारे असल्याचे महाराष्ट्राला कळले. अघोरी पूजा अशी कर्माचार्य होत नाही.

सोलापूर महानगरपालिकेतील कामगारांना नियमित करण्यासाठी प्रस्ताव पाठवा : अण्णा बनसोडे

मुंबई : सोलापूर महानगरपालिकेतील विविध खात्यांमध्ये १९९५ नंतर रुजू झालेल्या पण नियमित न झालेल्या कामगारांच्या सेवा नियमित करण्यासाठी महानगरपालिकेने ठरावासह परिपूर्ण प्रस्ताव शासनास पाठवावा, अशा सूचना विधानसभेचे उपाध्यक्ष अण्णा बनसोडे यांनी दिल्या. विधिमंडळात उपाध्यक्ष श्री. बनसोडे यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. यावेळी बैठकीस सोलापूर महानगरपालिकेचे आयुक्त डॉ. सचिन ओंबासे दूरदृश्य प्रणालीद्वारे तसेच अतिरिक्त आयुक्त रवी पवार, नगरविकास विभागाचे अवर सचिव वाणी, कामगारांचे प्रतिनिधी व पदाधिकारी उपस्थित होते. सोलापूर महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर कार्यरत जळपास २४९ कामगार नियमित करण्यात आलेले नाहीत. महानगरपालिकेच्या आस्थापना खर्च विहित मर्यादेच्या पुढे गेला असल्याने अहवाल पाठविण्यात आला होता. परंतु या कामगारांना नियमित करण्याच्या दृष्टीने परिपूर्ण प्रस्ताव ठरावासह शासनस पाठवण्यात यावा, असे विधानसभा उपाध्यक्ष अण्णा बनसोडे यांनी यावेळी सांगितले.

देशात डी कंपनीचे राज्य, डरपोकांची सत्ता संजय राऊत यांचा आरोप

मुंबई : देशामध्ये आज डी कंपनीचे राज्य सुरू आहे. भाजपचे म्हणजे डरपोक म्हणजे डी कंपनीचे राज्य आहे. महाराष्ट्रात खरोखरची डी कंपनी आहे त्यांचे राज्य आहे. दाऊदपासून ते मिर्चापर्यंत अनेक गुंड आणि त्यांचे हस्तक देशद्रोही यांना सोबत घेऊन डी कंपनी महाराष्ट्रात राज्य करत आहे, असे म्हणत खासदार संजय राऊत यांनी महायुतीवर हल्लाबोल केला आहे. संजय राऊत पुढे बोलताना म्हणाले की, एका टिकाणी प्रत्यक्ष दाऊद आणि एका टिकाणी डरपोक लोकांचे राज्य आहे. या दोन डी विरुद्ध शिवसेना हा एकमेव पक्ष ताकदीने लढत आहे. आमच्या पाठीवर वार करत काही लोकं निघून गेले पण आम्ही छातीवर वार सहन करत लढणाऱ्यांचा हा पक्ष आहे, असेही त्यांनी यावेळी बोलताना म्हटले आहे. संजय राऊत म्हणाले की, एकनाथ शिंदेच्या पक्षाचे संस्थापक अमित शहा आहेत. त्यांचा आणि बाळासाहेब ठाकरे यांचा काही संबंध नाही. त्यांनी त्यांच्या पक्षाचा वर्धापनदिन हा सुरुत, अहमदाबादमध्ये साजरा करायला हवा, असा टीला राऊतांनी लागावला आहे. अमित शहा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे स्वप्न आहे की मराठी माणसांच्या एकजुटीला तडे जावे. त्यांच्यामध्ये भ्रम निर्माण व्हावा.

अजित दादांना पदाची हाव नाही : हसन मुश्रीफ

मुंबई : सहकार क्षेत्र पारदर्शक ठेवा, बदनामीची संघीय उरू देऊ नका, असा स्पष्ट सल्ला देत वैद्यकीय शिक्षण मंत्री हसन मुश्रीफ यांनी अनेक मुद्द्यांवर परखड भूमिका मांडली. माळेगावच्या सहकारी संस्थेच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर ते बोलत होते. यावेळी त्यांनी अजित पवार, जयंत पाटील, तटकरे, शिवसेना युती आणि राष्ट्रवादीतील दुही यावर थेट भाष्य करत राजकीय वतुळीत खळबळ उडवून दिली. हसन मुश्रीफ म्हणाले, अजित दादांनी पूर्वी अनेक पदांचा त्याग केला आहे. त्यांना पदासाठी राजकारण करायचं नाही. माळेगावच्या सहकारी निवडणुकीतून देशासमोर आदर्श निर्माण करण्याचा त्यांचा प्रयत्न आहे. सहकारी संस्था कशा पारदर्शकपणे चालवाय्यात याचा दादा आदर्श देत इच्छतात. अजित पवारविरोधात सहकार क्षेत्रात अनेक आरोप केले जात आहेत. यावर प्रतिक्रिया देताना मुश्रीफ म्हणाले, "ही सगळी बदनामी करण्याची योजना आहे. विधानसभा निवडणुकीत दादांनी एक लाख मताधिक्याने विजय मिळवला होता, हे विसरू नका." शिवसेनेसोबतच्या युतीबाबत विचारले असता, "आम्हाला त्याबद्दल काही माहिती नाही," असे सांगत त्यांनी रायगडच्या पालकमंत्रीपदावरील वादात मुख्यमंत्री लवकरच टोडगा काढतील.

पवार कुटुंब म्हणजे दरोडेखोरांची टोळी लक्ष्मण हाकेचा सवाल

पुणे : यशवंतराव चव्हाण यांचे नाव घेण्याचा अधिकार उपमुख्यमंत्री अजित पवार किंवा पवार कुटुंबांना आहे का? या प्रश्नाचे उत्तर मिळणे गरजेचे आहे, असे ओबीसी नेते लक्ष्मण हाके यांनी म्हटले आहे. तर मी नेहमी म्हणतो की अजित पवार हे कारखानेवरांचे नेते आहेत. ही लुटारुंची टोळी आहे. यात सर्वसामान्य माणूस भरडला जात आहे. लक्ष्मण हाके म्हणाले की, अजित पवारांकडून लोकशाहीचा खून पाडण्याचे काम होत आहे. ते राज्याचे उपमुख्यमंत्री असताना त्यांना केवळ माळेगाव सहकारी साखर कारखाना निवडणुकीत रस आहे. हे निवडणुका जिंकण्याचे अड्डे बनले आहेत. अजित पवार अर्थमंत्रीपदावर यासाठीच राहतात कारण ते राज्याच्या तिजोरीवर दरोडा टाकतात आणि यांचे संस्थांना मोठे करतात.

लक्ष्मण हाके म्हणाले की, महाराष्ट्रात लोकसभा निवडणुकीत असाच गैरप्रकार झाला होता. अशाच रात्री-अपरात्री बँका उघड्या राज्याने पाहिल्या होत्या. जरी लोक सावल्याने निवडून येतात ना ती जनभावनेवर नाही तर अशा काळ्याकृत्यावर निवडून येत असतात.

विचाराधीन बंधांना न्यायाचा मार्ग दाखवणारा विधी साहाय्य उपक्रम : मुख्यमंत्री

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १९ : कारागृहांमधील विचाराधीन बंधांसाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या पुढाकारातून २०१८ मध्ये सुरू केलेल्या देशातील पहिल्या विधी साहाय्य उपक्रमाची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. या उपक्रमामुळे जवळपास २० हजार विचाराधीन बंधांना लाभ झाला आहे. त्यापैकी ९ हजार म्हणजेच ४५ टक्के बंदी विविध कायदेशीर प्रक्रियांद्वारे मुक्त करण्यात आले आहेत. या उपक्रमाचे महत्त्व म्हणजे, केंद्र शासनाने देश पातळीवर हा उपक्रम स्वीकारला असून अंमलबजावणीसाठी आर्थिक तरतूदही केली आहे.

प्रिझन स्टॅटिस्टिक्स इंडिया रिपोर्ट २०२१नुसार, भारतातील कारागृहांमधील बंधांचा सरासरी दर १३० असून त्यामध्ये

सुमारे ७७ टक्के बंदी हे विचाराधीन (अंडर टायल) आहेत. या बंधाबाबत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी पुढाकार घेत उद्योगपती अजीम प्रेमजी यांच्याशी चर्चा केली. त्यांच्या फाउंडेशनसोबत सामंजस्य करार करीत

देशातील पहिला विधी साहाय्य उपक्रम सुरू केला. कायदेशीर प्रतिनिधीत्याच्या अभावामुळे किंवा जामीन घेण्याची आर्थिक क्षमता नसल्यामुळे अजूनही शिक्षा न उरलेले बंदीजन आहेत. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या दूरदृष्टीतून सुरू असलेल्या या उपक्रमामुळे विचाराधीन बंदी कायदेशीर प्रक्रियेचा अवलंब करीत आहेत.

विचाराधीन बंदीगृहातील बंधांना न्याय मिळवून देण्यासाठी राज्य शासनाने अजीम प्रेमजी फाउंडेशन आणि अंमलबजावणी भागीदार टाटा सामाजिक विज्ञान संस्था (टी आय एस एस) आणि राष्ट्रीय विधी

विद्यापीठ, दिल्ली यांच्या सहकार्याने सुरू केलेल्या विधी साहाय्य उपक्रमाने राज्यभरात महत्त्वपूर्ण प्रगती केली आहे. हा उपक्रम महाराष्ट्रातील आर्थर रोड, भायखळा, कल्याण, तळोजा, लातूर, ठाणे, पुणे आणि नागपूर या आठ प्रमुख कारागृहात प्रभावीपणे राबविला जात आहे.

या ठिकाणी सामाजिक कार्य व कायदा फेलोज यांची नेमणूक कारागृहांमध्ये तसेच जिह्वा विधी सेवा प्राधिकरणांमध्ये करण्यात आली आहे. हे तज्ज्ञ बंधांना प्रकरणाच्या तयारीसाठी, न्यायालयीन प्रक्रियेत मार्गदर्शन करतात आणि प्रभावी विधी प्रतिनिधित्व मिळवून देतात.

या उपक्रमामुळे विधी साहाय्य व्यवस्थेत मूलभूत सुधारणा झाल्या असून सेवांमध्ये समन्वय वाढला आहे. दुर्बल व संवेदनशील

बंधांसाठी न्यायाची उपलब्धता सुधारली आहे आणि धोरणात्मक स्तरावरही महत्त्वपूर्ण प्रगती झाली आहे. या यशस्वी उपक्रमामुळे राज्य शासनाने अजीम प्रेमजी फाउंडेशनसोबतच्या सामंजस्य कराराचे नूतनीकरण केले आहे. या उपक्रमाचा दीर्घकालीन पद्धतीने राबवीत विस्तार करण्यात येत आहे. या उपक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी सुरू आहे.

माहिती व्यवस्थापन बळकट करणे, कारागृह विधी 'क्लिनिक' ची कार्यक्षमता वाढवणे आणि संस्थात्मक क्षमता वृद्धित करणे यावर पुढील टप्प्यात भर दिला जाणार आहे. या पुढाकारामुळे गृह विभागाच्या महाराष्ट्र राज्य कारागृह सुधारणा शाखे विधी साहाय्य व सुलभता या क्षेत्रात देशासाठी एक आदर्श निर्माण केला आहे.

मुंबईकर महिलेवर पाकिस्तानसाठी हेरगिरी केल्याचा आरोप ठेवून २२ लाखांना फसवले

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १९ : ऑनलाईन फसवणुकीला बळी पडल्यामुळे अनेकांचे लाखांचे तर काहींच कोट्यवधींच नुकसान होत असल्याच्या घटना गेल्या काही काळात समोर आल्या आहेत. यात वेबसाईटवरील लिंकच्या माध्यमातून फसवणूक करण्यापासून फोनवर काडंच किंवा बँक व्यवहाराचा ओटीपी मागण्यापर्यंत अनेक मार्गांचा समावेश आहे. पण आता या ऑनलाईन फसवणुकीचा नवा प्रकार समोर आला आहे. मुंबईत एका वृद्ध महिलेला चक्र पालिस्तानसाठी हेरगिरी केल्याचा आरोप करून तब्बल २२ लाखांना गंडा घातल्याची बाब नुकतीच समोर आली आहे. अशा प्रकारे हेरगिरीचा आरोप करून फसवूक केल्याचा हा पहिलाच प्रकार मानला जात आहे.

मुंबईत एका ६४ वर्षांच्या वृद्ध महिलेची पाकिस्तानसाठी हेरगिरी केल्याचा आरोप करून तब्बल २२ लाख ४० हजारांची

फसवणूक केली आहे. बुधवारी हा प्रकार समोर आला आहे.

सदर महिलेला गिरगावमध्ये वास्तव्यास असून आपली फसवणूक झाल्याचे लक्षात येताच या महिलेने गेल्या आठवड्यात यासंदर्भात साऊथ रीजन सायबर पोलिसांकडे यासंदर्भात तक्रार दाखल केली. त्यानंतर बुधवारी मुंबई पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनंतर हे सगळं प्रकरण चर्चेत आलं आहे. ५ ते १० जून यादरम्यान हे सर्व फोन कॉल्स आणि फसवणूक झाल्याचे या महिलेने तक्रारीत म्हटलं आहे.

सदर महिलेने दिलेल्या तक्रारीनुसार, काही अनोखी क्रमांकांवरून त्यांना फोन आले. आपण दिल्ली एटीएस अर्थात दहशतवादविरोधी पथकाचे अधिकारी प्रेम कुमार गुप्ता बोलत असल्याचे पलीकडील व्यक्तीने सांगितलं. तसेच, आपण जम्मू-काश्मीर बॉर्डर पोलीस स्थानकात सध्या रुजू असल्याचंही या व्यक्तीने सांगितलं.

पुणे, रायगड, नाशिक येथे पावसाचे धूमशान

■ महासागर प्रतिनिधी, रायगड, दि. १९ :

कोकण पट्ट्यातील रायगड जिल्ह्यात बुधवारी रात्रीपासून जोरदार पाऊस सुरू झाला आहे. परिणामी, जिल्ह्यातील खेड व नागोठणे शहरात पुरस्थिती उद्धवली आहे. खेडमध्ये जगबुडी नदीने इशारा पातळी ओलांडली असून, नदीचे पाणी थेट शहरातील मार्केट परिसरात शिरले आहे. मुसळधार पावसामुळे जिल्हा प्रशासनाने शाळा व महाविद्यालयांना सुट्टी जाहीर केली आहे. दरम्यान, पुणे जिल्ह्यात पावसाची संततधार कायम असल्यामुळे खेडकवासला धरणातून २ हजार क्युसेक वेगाने पाण्याचा विसर्ग सुरू करण्यात आला आहे.

रायगड जिल्ह्यात बुधवारी रात्रीपासून मुसळधार पाऊस सुरू आहे. परिणामी, पाली पोलिस ठाणे हद्दीतील अंबा नदीवरील पाणी - खोपोली रोडवर नदीचे पाणी आले आहे. त्यामुळे हा रस्ता रहदारीसाठी बंद करण्यात आला आहे. या मार्गावरील उन्हेरे फाटा येथील पूल पाण्याखाली डुबटाना होऊ नये यासाठी पोलिस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला आहे. सुधागड तालुक्यातील खुरावले फाटा येथील भैराव गावाकडे जाणाऱ्या अंतर्गत रोडवरील

पुलही पाण्याखाली गेल्यामुळे हा मार्ग वाहतुकीसाठी बंद करण्यात आला आहे.

हवामान खात्याने रायगड जिल्ह्यात आज सलग दुसऱ्या दिवशी मुसळधार पावसाचा अंदाज व्यक्त केला आहे. त्यामुळे जनजीवन आणखी विस्कळीत होण्याची शक्यता आहे. खेड तालुक्यातील जगबुडी नदीने इशारा पातळी ओलांडली आहे. या नदीचे पाणी आज शहरातील मटण मार्केटमध्ये येण्यास सुरुवात झाली आहे. पावसाचा जोर असाच कायम राहिला तर स्थिती बिघडून हे पाणी मुख्य मार्केटमध्ये पोहोचण्याची शक्यता आहे. स्थानिक प्रशासन या प्रकरणी परिस्थितीवर बारीक लक्ष ठेवून आहे. खेड नगरपरिषदेने नागरिकांना सतर्कतेची सूचना दिली आहे.

मुसळधार पावसामुळे जगबुडीच दुसरीकडे, हवामान खात्याने आज रायगड जिल्ह्याला ऑरेंज अलर्ट जारी केला आहे. तसेच पुढील काही तासांमध्ये पावसाचा जोर वाढण्याचाही इशारा दिला आहे. त्यामुळे जिल्हा प्रशासनाने सर्वच शाळा व महाविद्यालयांना सुट्टी जाहीर केली आहे.

प्रयोगात्मक कलांचा अभ्यासासाठी आता शाहीर साबळे संशोधन केंद्र : आशिष शेलार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १९ महाराष्ट्रातील पारंपरिक आणि प्रयोगशील कलांचा अभ्यास व संशोधनासाठी आता सर्मापति केंद्र स्थापन होणार आहे. पु.ल. देशपांडे कला अकादमीत लवकरच 'शाहीर साबळे संशोधन केंद्र' सुरू करण्यात येणार असल्याची घोषणा सांस्कृतिक कार्य मंत्री अॅड. आशिष शेलार यांनी केली.

राज्य सरकारच्या सांस्कृतिक कार्य विभागातर्फे प्रयोगात्मक कलांचा दस्तऐवज तयार करणे, त्यांचे वर्गीकरण आणि सखोल विश्लेषण, या उद्देशाने हे केंद्र सुरू होणार असून, याचा उपयोग पदवी, पदव्युत्तर आणि पीएच.डी. करण्याच्या विद्यार्थ्यांना संशोधनासाठी होईल, अशी माहिती त्यांनी दिली.

या संशोधन केंद्राच्या स्थापनेसाठी आज मंत्रालयात सांस्कृतिक विभागाची उच्चस्तरीय बैठक घेण्यात आली. यामध्ये मंत्री शेलार यांनी केंद्राचा आराखडा त्वरीत तयार करण्याचे आदेश दिले. नाटक, लोककला, संगीत, नृत्य, कीर्तन, पोवाडा, तमाशा, वगनाट्य, दशावतार, भासूड या सर्व पारंपरिक व लोककला प्रकारांचा अभ्यास केंद्रात केला जाणार आहे.

केंद्राला शाहीर साबळे यांचे नाव देण्यामागची भूमिका स्पष्ट करताना मंत्री शेलार म्हणाले, "संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीपासून ते तमाशा, पोवाडा, लोकगीतांच्या माध्यमातून समाजप्रबोधन करणारे पद्मश्री शाहीर कृष्णराव साबळे यांचे कार्य अविस्मरणीय आहे. त्यांच्या नावाने संशोधन केंद्र उभारणे हा महाराष्ट्र संस्कृतीला अभिवादन आहे."

या बैठकीस सांस्कृतिक कार्य संचालनालयाचे संचालक विभागीय चवरे, लोककला अभ्यासक प्रकाश खांडे तसेच विभागातील अधिकारी उपस्थित होते. राण्यात अकृषी विद्यापीठाच्या माध्यमातूनही काही प्रयोगात्मक कलांवर कार्य सुरू आहे. त्यांच्यासह संलग्नता ठेवत एकात्म अभ्यासाची मांडणीही करण्यात येणार आहे.

मंत्री शेलार पुढे म्हणाले की, "प्रयोगात्मक कला म्हणजे महाराष्ट्राची ओळख आहे. त्यामगे लोकजीवन, इतिहास आणि संस्कृतीचे दर्शन आहे. या कलांचे वैज्ञानिक पद्धतीने वर्गीकरण, दस्तऐवजीकरण आणि जागतिक स्तरावर परिचय देणे ही ही संशोधन केंद्राची प्राथमिक उद्देश्ये आहेत." या ऐतिहासिक निर्णयामुळे महाराष्ट्रातील कलावंत, संशोधक आणि विद्यार्थ्यांसाठी नव्या संधीचे दार खुले झाले.

डॉ. श्रीपाल सबनीस यांचा गौरव समारंभ

■ महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. १९ :

महाराष्ट्र साहित्य कला प्रसारिणी सभा, पुणे आणि महाराष्ट्रातील साहित्य, कला, संस्कृती या क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या ७५ संस्थांच्या वतीने महाराष्ट्रातील प्रसिद्ध विचारवंत आणि ८९ व्या अ. भा. मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष डॉ. श्रीपाल सबनीस यांच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त त्यांच्या गौरव समारंभाचे आयोजन रविवार दिनांक २२ जून २०२५ रोजी करण्यात आले आहे. यानिमित्त ज्येष्ठ नेते आणि माजी केंद्रीय कृषी मंत्री पद्मविभूषण शरद पवार यांच्या हस्ते सबनीस यांचा सत्कार करण्यात येणार आहे.

याप्रसंगी डॉ. श्रीपाल सबनीस लिखित 'विवेकाची पेरणी' आणि राजकारणाचा पंचनामा आणि सुनिताराजे पवार संपादित 'विवेकवादी डॉ. श्रीपाल सबनीस : विचार आणि वारसा' या दोन ग्रंथांचे प्रकाशन करण्यात येणार आहे. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान माजी केंद्रीय गृहमंत्री सुशीलकुमार शिंदे भूषविणार असून प्रमुख पाहुणे म्हणून रयत शिक्षण संस्थेचे चेअरमन चंद्रकांत ढवळी, खासदार ओमराजे निंबाळकर आणि आमदार केलास पाटील आदी मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत.

विद्यार्थिनीची कॉलेजवरून उडी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १९ :

एका २१ वर्षीय महाविद्यालयीन तरुणीने कॉलेजच्या इमारतीवरून उडी मारून स्वतःची जीवनायात्रा संपवल्याची दुःखद घटना मुंबईत घडली आहे. सकृतदर्शनी ही घटना आत्महत्येची असल्याचा दावा केला जात आहे. पण विद्यार्थिनीच्या कुटुंबीयांनी या प्रकरणी घातपाताचा संशय व्यक्त केला आहे. यामुळे ही हत्या की आत्महत्या याविषयी संभ्रमावस्था आहे. यासंबंधीच्या माहितीनुसार, मुंबईच्या विलेपार्ले भागातील साठये कॉलेजमध्ये गुरुवारी सकाळी ही घटना घडली आहे. संध्या पाटक असे मृत विद्यार्थिनीचे नाव आहे. संध्या ही साठये महाविद्यालयात दाखल अभियांत्रिकीच्या तिसऱ्या वर्षात शिकत होती. आज सकाळी तिचा मृतदेह महाविद्यालयाच्या प्रांगणात इमारतीवरून पडल्याच्या स्थितीत आढळला. त्यानंतरच एकच खळबळ माजली. महाविद्यालय प्रशासनाने संध्याच्या कुटुंबीयांना तिचा तिसऱ्या मजल्यावरून पडल्यामुळे मृत्यू झाल्याचे कळवले. पण हा आत्महत्येचा प्रकार असल्याची चर्चा साठये कॉलेजमध्ये रंगली. सध्या विलेपार्ले पोलिस पुढील तपास करत

आहेत. पोलिसांनी या प्रकरणी महाविद्यालयाचे सीसीटीवी फुटेज तपासले आहे. त्यात संध्या कॉलेजच्या इमारतीच्या तिसऱ्या मजल्यावरील कारिंदीअरमधून चालत जाताना दिसून येत आहे. ती तेथून पडल्यानंतर तत्काळ तिला बाबासाहेब गावडे चॅरिटेबल ट्रस्ट रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. पण उपचारापूर्वीच तिचा मृत्यू झाल्याचे डॉक्टरांनी घोषित केले.

मृत विद्यार्थिनीच्या कुटुंबीयांनी आपल्या मुलीने आत्महत्या केली नसून, कुणीतरी तिचा घातपात केल्याचा संशय व्यक्त केला आहे. आपल्या मुलीने आत्महत्या केली नाही. तिला कुणीतरी पाठीमागून ढकलले असावे, असे त्यांचे म्हणणे आहे. त्यामुळे पोलिस सर्वच अंगानी या घटनेचा तपास करत आहेत.

पक्षीतज्ज्ञ डॉ. सलीम अली

आज २० जून, आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे पक्षीतज्ज्ञ डॉ. सलीम अली यांचा आज स्मृतिदिन. २० जून १९८७ रोजी डॉ. सलीम अली यांचे निधन झाले होते. पक्षीतज्ज्ञ डॉ. सलीम अली यांचा जन्म १२ नोव्हेंबर १८९६ रोजी मुंबईत एका गरीब मुस्लिम कुटुंबात झाला. त्यांचे पूर्ण नाव सलीम मोईनुद्दीन अब्दुल अली असे होते. डॉ. सलीम अली हे एक वर्षाचे असतानाच त्यांच्या वडिलांचे तर दोन वर्षांचे असताना आईचे निधन झाले. अगदी बालवयातच आई वडिलांचे छत्र हरालेल्या सलीम अलींचा सांभाळ त्यांच्या मामांनी केला.

सलीम अली यांना लहानपणापासून पक्षी निरीक्षणाची आवड होती. वयाच्या नवव्या वर्षी त्यांनी गळ्यावर पिक्वडा डाग असलेली चिमणी विकत घेतली होती. हा पक्षी कोणता आहे? त्याचे नाव काय आहे? हे त्यांना माहीत नव्हते म्हणून ते माहीत करून घेण्यासाठी ते त्या चिमणीला घेऊन मामांकडे गेले मामांनी सरळ त्याला बांधे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटीच्या संचालकाकडे घेऊन गेले. तिथे संचालकांनी सलीम अलींना त्या पक्षाची सविस्तर माहिती सांगितली तसेच संस्थेतील भुसा भरलेल्या पक्षांचा संग्रह दाखवला. तो क्षण डॉ. सलीम अलींच्या आयुष्याला कलाटोला देणारा ठरला. त्या क्षणी त्यांच्यावर पक्षांची जी भुरळ पडली ती कायमचीच. त्यानंतर त्यांनी पक्षी निरीक्षणाचा छंदच जडला.

१९१३ साली मॅट्रिक परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यावर डॉ. सलीम अली यांनी सेंट झेव्हीयर महाविद्यालयात उच्च शिक्षणासाठी प्रवेश घेतला. लहानपणापासून पक्षी निरीक्षणाची आवड असल्याने सलीम अली यांनी उच्च शिक्षणासाठी प्राणी विज्ञान हा विषय निवडला.

या विषयात त्यांना बी ए ऑनर्स मिळवली मात्र ही पदवी विद्यापीठाच्या समकक्ष समजली जात नव्हती त्यामुळे त्यांना भारतीय प्राणी वैज्ञानिक सर्वेक्षण संस्थेत नोकरी मिळू शकली नाही. मात्र बांधे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटीचे उपकार्यवाहक पद स्वीकारून नंतर ते या संस्थेचे अध्यक्षही बनले. बांधे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटीच्या माध्यमातून त्यांनी हैदराबाद पक्षी निरीक्षण, त्रावणकोर - कोचीन पक्षी सर्वेक्षण, अफगाणिस्तान पक्षी सर्वेक्षण, कैलास पक्षी निरीक्षण यात्रा अशा मोहिमा राबवल्या. डॉ. सलीम अली यांनी सुराण पक्षाच्या वर्तनावर बारकाईने

अभ्यास केला व त्यावर बिप्लान्चएस जर्नलमध्ये एक शोधनिबंध लिहिला. या शोध निबंधाने त्यांना पक्षी शास्त्रज्ञ म्हणून मान्यता मिळवून दिली.

डॉ. सलीम अली यांनी भारतभर फिरून विविध पक्षांची तपशीलवार माहिती गोळा केली. ती माहिती त्यांनी सर्वसामान्य नागरिकांना समजावी यासाठी पुस्तक रूपात लिहिली. त्यांनी लिहिलेल्या हँडबुक ऑफ इंडिया अँड पाकिस्तान व पिक्टोरियल गाईड या दहा खंडीय पुस्तकाने त्यांचे जगभर नाव झाले. डॉ. डीलन रीले यांच्या साथीत त्यांनी भारतात हौशी पक्षी निरीक्षक बनण्याची परंपरा निर्माण झाली. भारतातील पक्षी निरीक्षक डॉ. सलीम अली यांना आद्य गुरु मानतात. त्यांच्या कार्याची नोंद घेऊन भारत सरकारने त्यांना पद्मभूषण पुरस्कार देऊन त्यांचा गौरव केला तसेच त्यांच्या जन्मदिन शिर्षीदन म्हणून साजरा करण्याची घोषणा केली. डॉ. सलीम अली यांचे २० जून १९८७ रोजी निधन झाले. डॉ. सलीम अली यांना स्मृतिदिनी विनम्र अभिवादन!

श्याम ठाणेदार
दौड जिल्हा पुणे
९९२२५४६९९५

'देवा शपथ खरं बोलेल, खोटे बोलणार नाही' असे वाक्य न्यायालयात आपण नेहमी ऐकतो. अगदी त्याच पद्धतीने 'मी निष्पाप, निष्ठेने काम करेन, तुमचा आदेश तंतोतंत पाळेन', असा शब्द भारतीय जनता पक्षात प्रचंड विरोधानंतरही प्रवेश 'सुखकर' झालेल्या नाशिक येथील एकेकाळचे शिवसेनेचे (ठाकरे गट) खंदे नेते व माजी नगरसेवक सुधाकर (पंत) बडगुजरांनी भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळेंना दिल्याचे ऐकले. अगदी चार सहा महिन्यांपूर्वी विधानसभेच्या पवित्र सभागृहापासून तर ज्यांच्याकडे विरोधकांचे पूर्ण चारित्र्यहनन करण्याची जबाबदारी दिली आहे, असे नारायण राणे यांचे पुत्र नितेश राणे यांनी ज्या बडगुजर यांना 'देशद्रोही' म्हणून हिणवले होते, त्यांनीच या 'देशभक्त' नेत्यास रेड कार्पेट अंथरून त्यांचे स्वागत केले. काळजाचा महिमा किती अगाध असतो हे महाराष्ट्रातील जनतेने न्याहाळले. नंबर एकचा पक्ष बनविण्यासाठी नंबर दोनच्या लोकांची काय गरज आहे ? असा प्रश्न आता यापुढे कोणी विचारू नये. यावरून एक लक्षात येते की, उद्या दाऊद ईब्राहीम, टायगर मेमन, याकुब मेमन, इकबाल मिर्ची, छोट्टा शकील, अबू सालेम, मुस्तफा डोसा, सलीम कुता यातील अनेकांना कालपर्यंत 'देशद्रोही' म्हणून गणले गेले असले, तरी त्यांनी भारतीय जनता पक्षात प्रवेश करायचा निर्णय घेतलाच, तर कदाचित यातील अनेकांना पक्षात घेऊन बडगुजर यांना जो न्याय दिला, तोच न्याय दिला जाईल असे वाटते. कारण सुधाकर बडगुजर जेव्हा उद्धव ठाकरे यांच्या शिवसेनेत होते, तेव्हा भाजपने त्यांच्यावर देशद्रोहाचे आरोप केले होते. विरोधकांना बदनाम करण्याची भाजपच्या नेत्यांवर मोठी जबाबदारी आली होती. शिवसेनेच्या नेत्यांना जेवढे बदनाम करता येईल तेवढे करा, त्यांचे संपूर्ण हाल झाल्यानंतर त्यांना पक्षात घ्या आणि शांत बसवा, ही भूमिका भाजपने यशस्वी करून दाखविली. आज बडगुजर आणि कंपनीला पक्षात प्रवेश देऊन स्वागत केलं जात आहे. मतभेद असले की 'देशद्रोही' आणि पक्षात आले की 'देशभक्त' हा प्रकार जनतेला कितीही हास्यास्पद वाटत असला तरी 'पार्टी विथ डिफरंट' असे म्हणणाऱ्या भाजपला त्यात काहीही गैर वाटत नाही. ही नितीमत्तेची नव्हे, तर सत्तेसाठीच्या सोयीची व्याख्या झाली आहे. लोकशाहीमध्ये विरोध सहन न झाल्यावर अशा दुटप्पी वागणुकीने लोकांचा विश्वास डळमळीत होतो. सत्तेसाठी देशद्रोहाचं लेबल लावणं आणि काढणं इतकं सोपं झालंय का ? तर होय, खरंच खूपच सोपं झालंय. कारण भाजपमध्ये माजी मुख्यमंत्री अशोक चव्हाण यांना आदर्श घोटाल्यातून बेजार करणाऱ्यांनी पक्षात घेऊन त्यांना खासदार, तर त्यांच्या कन्याला आमदार करून दाखविले. एवढं केल्यावर त्यांचा आवाज थोडा वाढणार आहे. अशी गर्दी करून मांडलिकत्व स्वीकारणाऱ्या अनेक काँग्रेसच्या व विरोधकांच्या नेत्यांना पक्षात आणून थप्पी ला बसविण्याचा प्रयोग भाजपने कमालीचा यशस्वी करून दाखविला आहे. अर्थात असे असले तरी कुणाला सत्तेची मलई घायची, याचे देखील काही निकष ठरलेले आहेत. त्यामुळे विरोधकांना धक्का देऊन महायुतीमध्ये आलेल्या अनेकांना मानाचे ताट देण्याचा देखील प्रयोग भाजपने केला आहे. त्यामध्ये एकनाथ शिंदे असतील किंवा अजितदादा पवार असतील, आज ते सत्तेची मलई चाखतच आहे.

उद्धव ठाकरेच्या शिवसेनेतून निर्लांबित करण्यात आलेले नाशकातील नेते सुधाकर बडगुजर यांनी भारतीय जनता पक्षात प्रवेश केला. मात्र, त्यांच्या प्रवेशापूर्वी भाजप प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या वक्तव्याने सर्वांच्या भूवया उंचावल्या होत्या. कारण चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी सुधाकर बडगुजर यांच्या पक्षप्रवेशाबद्दल काहीही माहिती नसल्याचं नमूद केलं होतं. मात्र, दुपारी बडगुजर यांच्या पक्षप्रवेशावेळी खूद चंद्रशेखर बावनकुळे उपस्थित असल्याचे पाहायला मिळाले अन् बडगुजरानाही हायसे वाटले असेल.

सुधाकर बडगुजर यांच्या पक्ष प्रवेशासाठी मंत्री गिरीश महाजन यांनी मध्यस्थी केली व महाजनांनी त्यांच्या जीवनातही 'संकटमोचक'ची भूमिका घेतली. बडगुजर यांच्यासह माजी मंत्री बबनराव घोलप, माजी महापौर नयना घोलप, दुसरे माजी महापौर

नंबर एक'च पक्ष होण्यासाठी 'नंबर दोन'ची गरज?

अशोक मुर्तडक यांच्यासह अनेक कार्यकर्त्यांनी मुंबईत भारतीय जनता पार्टीत प्रवेश केला. स्वतः पंचवीस ते तीस वर्षे आमदार, मुलगाही आमदार, मुलगी महापौर अशी पदे मिळालेल्या बबनराव घोलप यांच्यावर नेमका काय अन्याय झाला हे फक्त त्यांनाच माहिती. परंतु बडगुजर यांचा अपमान झाला हे त्यांना सहन झाले नाही, म्हणून त्यांनी पक्ष सोडला हे ऐकून अनेकांनी कपाळाला हात लावला असेल.

मनसेने मूर्तडकांना महापौर केले अजून त्यांना काय हवे होते ते कुणालाही समजले नाही. परंतु या दोघांच्याही पक्षप्रवेशाला विशेष महत्त्व आले नाही एवढे महत्त्व बडगुजरच्या पक्षप्रवेशाला आले.

भारतीय जनता पक्षात प्रवेश करताना सुधाकर बडगुजर म्हणाले,

आज माझा भाजपात प्रवेश झाला. तो प्रवेश आदराने झाला असा त्यांनी दावा केल्यावर सर्वांनाच आ. सीमाताई हिरे यांनी केलेला तयार डोळ्यासमोर आला असेल.

गिरीशभाऊ संकटमोचक आहेत. आपत्ती आली की ते मार्ग काढतात आणि त्यांनी माझा मार्ग काढला, असे बडगुजर म्हणतात. महाराष्ट्रात सांडपाण्यातून वीज निर्मिती प्रकल्प दिला, तो मुख्यमंत्र्यांनी दिला होता, ते दूरदृष्टीचे नेते आहेत. या वाक्यातून त्यांच्यातील ठेकेदार वेळेवर जागा झाला.

बडगुजर यांचा प्रवेश झाला की करून आणला हा अभ्यासाचा विषय ठरू शकतो. संजय राऊत आणि बडगुजर यांचे सख्य उभ्या महाराष्ट्राला माहित आहे. बडगुजरांचा व्यवसाय तर मोठा आहे

जयंत महाजन
jayantmahajansir@gmail.com
मोबा. ९४२०६१९४२०

व त्यांच्या कथित भागोदारांची बरीच चर्चा होत असते. त्यातच आता तर पुढे कुंभमेळ येतोय. पक्षाचं काय पुढे बघता येईल, पण व्यवसायाचं काय ? त्याला सुरक्षित असे एकच उत्तर भारतीय जनता पक्ष होय.

ठाकरेंकडून हकालपट्टी झाली अन बडगुजर यांचे घोडे रंगेत न्हाले. बडगुजर आणि बबनराव घोलप यांच्या पक्षप्रवेशाने पक्ष मजबूत होईल.

अधिक ताकदीन पुढे जाता येईल. विधानसभा निवडणुकीत दिलेल्या संकल्पाला पूर्ण करण्याचा प्रयत्न होईल, कुठलीही अपेक्षा न ठेवता त्यासाठी त्यांनी पक्षप्रवेश केला, या बावनकुळे यांच्या भाषणाने कार्यकर्ते मनापासून हसले असतील.

कारण त्यांचे भाषण म्हणजे पूर्ण विनोदाने भरलेले वाटत होते. नितेश राणे यांच्या मागणीनुसार व मुख्यमंत्री तथा गृहमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या पुढाकाराने दाऊद इब्राहिमचा सहकारी सुलीम कुता याच्यासमवेत मेजवानी अखेर भाजपारुपी जगातील सर्वात पवित्र जेलमध्ये डांबण्यात यश आले.

आपल्याच पक्षाच्या एका आमदार व कॉन्वेनट मंत्र्याची म्हणजेच नितेश राणे यांच्या मागणीची अगदी तातडीने दखल घेतल्याबद्दल संकटमोचकांस

धन्यवाद दिलेच पाहिजे. नारायण राणेना भरल्या ताटावरून उठवल्याचा अपमान नितेश राणेने विसरावाच लागला. प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे मकाऊ येथे कुटूंबासोबत गेले असताना त्यांचे कसिना खेळतानाचे फोटो खासदार संजय राऊत यांनी ट्विट केले होते. त्यामुळे चांगलीच खळबळ उडाली होती आणि आरोपांच्या फैरी देखील झाडल्या होत्या.

बडगुजर यांच्या माध्यमातूनच संजय राऊत यांच्यापर्यंत फोटो पोहोचवले असे आरोप त्यावेळी करण्यात आले होते. बडगुजर यांचा भाजप प्रवेशाची चर्चा सुरू असतानाच आमदार सीना हिरे यांनीही हाच मुद्दा उपस्थित केला होता. पण आता पक्षाने बदनामीच्या सर्व 'सीमा' ओलांडून नवा इतिहास निर्माण करायचे ठरविलेच असेल, तर कार्यकर्ते व नेते तरी काय करणार ?

'मनभेद नव्हते, मतभेद होते'चा जावईशोध

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात विकसित राज्याचा संकल्प झालाय. आम्ही सर्व कोअर ग्रुपचे पदाधिकारी, त्यांच्यासोबत चर्चा केली, तेव्हा सर्वच पदाधिकारी बडगुजर आणि घोलप यांच्या पक्षप्रवेशाने पक्ष मजबूत होईल आणि अधिक ताकदीन आम्हाला पुढे जाता येईल, असे म्हटले. विधानसभा निवडणुकीत दिलेल्या संकल्पाला पूर्ण करण्याचा प्रयत्न आम्ही करतोय. विकासासाठी भाजपात पक्षप्रवेश होत असतो, कुठलीही अपेक्षा न ठेवता त्यासाठी त्यांनी पक्षप्रवेश केला आहे. स्टेंज बनवून आमची इच्छा पक्षप्रवेशाची इच्छा होती. मनभेद नाहीत, मतभेद आहेत ते दूर होईल याचा विश्वास आहे. त्या त्या पक्षात असतो तेव्हा तो वाढवण्यासाठी पुढे जात असतो, कधी शिंतोडे उडवतो. मात्र, आता जबाबदारी आहे की जुन्या मंत्र्यांना घेऊन पुढे जायचं आहे, असेही यावेळी बावनकुळेंनी म्हटलं. तर आज माझा भाजपात प्रवेश झाला, आदराने प्रवेश झाला. त्यामुळे भाजप आणि देवेंद्र फडणवीस यांचे आभार मानतो. गिरीशभाऊ संकटमोचक आहेत, आपत्ती आली की ते मार्ग काढतात आणि त्यांनी माझा मार्ग काढला. आपल्यापर्यंत पक्षापर्यंत काय माहिती दिली हे माहिती नाही. मात्र, मी निष्पाप आहे, असे सुधाकर बडगुजर यांनी भाजपचा गमछा गळ्यात घातल्यानंतर वक्तव्य केले. कोरोना काळात मी काम केलं, कोणी बाहेर येत नव्हतं. महाराष्ट्रात जो पहिला प्रकल्प सांडपाण्यातून वीज निर्मितीचा केला, तो मुख्यमंत्र्यांनी दिला होता, ते दूरदृष्टीचे नेते आहेत, असे म्हणत बडगुजर यांनी देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर स्तुतीसुमने उधळली. गिरीशभाऊ, बावनकुळे, रविंद्र चव्हाण जे मार्गदर्शन करणार त्याचे आपण पालन करू, निष्ठेने काम करू आणि परीक्षा करू असे बडगुजर सांगत असतांना 'होच का ती शिवसेनेची मुलुखमैदानी तोफ' असा प्रश्न अनेकांना पडला असेल.

जीवनात अनुभवावी एकतरी वारी!

अट्टश्य भगवंताच्या अस्तित्वाचा एक भक्कम पुरावा म्हणजे पंढरपूर ! वैकुंठभुवनाच्या आधीपासून पंढरपूर अस्तित्वात आले. त्यामुळे पृथ्वीवरील सर्वात पुरातन तीर्थक्षेत्र म्हणून पंढरपूरचा उल्लेख केला जातो. त्यासंदर्भात एक ओवी आहे,

आधी रचिली पंढरी, नंतर वैकुंठ नगरी। संत नामदेव महाराजही आपल्या अभंगात सांगतात,

जेव्हा नव्हते चराचर, तेव्हा होते पंढरपूर ! पृथ्वीवरील केवळ दोनच तीर्थक्षेत्रे नाश न पावणारी आहेत. एक म्हणजे काशी आणि दुसरे म्हणजे पंढरपूर, कारण या क्षेत्राचा अविनाशी तत्व असा महिमा भगवान शंकर आणि विष्णू यांनी आपल्या अखंड वास्तव्याने कथन केला आहे. काशीमध्ये शंकराचे आणि पंढरपूरमध्ये विष्णूचे स्थूल रूपात अस्तित्व आहे; म्हणूनच प्रत्येक हिंदू इहलोकाची यात्रा संपन्न्याप्यापूर्वी एकदा तरी काशीस अथवा पंढरपूरला जावे, अशी इच्छा बाळगून असतो. अशी शौरवी प्राप्त झालेले हे पंढरपूर तीर्थक्षेत्र आहे.

पृथ्वीवरी तीर्थ असती अपार ! परी पंढरीची सर ! एकाही नाही !!

असा दाखला संत नामदेव महाराज देतात, तर न करी आळस ! जाय पंढरीशी !

अवघी सुखराशी ! तेथे आहे !!, असे संत चोखामेळा यांनी म्हटले आहे.

काशीच्या पाच यात्रा, झारकेला तीन वेळा जाणे, या दोन्ही यात्रांनी जेवढे पुण्य मिळते, तेवढेच पुण्य एका पंढरपूरच्या वारीने मिळते. सर्व सुखाचे आगर आणि संत मंडळींचे माहेरघर असल्यानेच

अवघी दुमदुमली पंढरी। भगव्या पताका खांदावरी। तुळशी वृंदावन डोक्यावरी। भाव भुकेल्यांची ही वारी।,

असे म्हटले जाते. संत ज्ञानेश्वरांनी वारी या व्रताचा प्रारंभ केला. तेव्हापासून चालू असलेल्या वारीमुळे पंढरपुरातील श्री विठ्ठलाची मूर्ती जागृतावस्थेत आली आहे. वारकरी राम कृष्ण हरी। असे नामसंकीर्तन सतत करत पंढरीस जातात. कलियुगात ईश्वराची कृपा संपादन करणाऱ्या एका व्यक्तीपेक्षा सर्व संपादन जेव्हा कृपा संपादनाचा प्रयत्न करतात, तेव्हा ती समष्टी साधना होते. वारीमध्ये व्यष्टीसह समष्टी साधनाही होते आणि सर्व जिवांच्या उद्धारासाठी विठ्ठलात पंढरपुरात भूतलावर यावेच लागते.

या तीर्थाचा महिमाच असा आहे. येथील भक्तांच्या तळमळीमुळे विठ्ठलाला पंढरपुरात यावेच लागते. पंढरपूरच्या वारीने आपल्या

जीवनात भक्तीचा अखंड झरा पाझरू लागतो. भावभक्तीचे बीज प्रत्येकाच्या अंतर्मनात रुजवणारी ही वारी पृथ्वीच्या अंतापर्यंत अशीच चालू रहाणार आहे.

भक्तांच्या संकटसमयी धावून येण्यासाठी, आपल्या भक्तांची इच्छा पूर्ण करण्यासाठी विठ्ठल पंढरपुरात उभा आहे. देव भावाचा भुकेला आहे, याची प्रचीती ध्यायची असल्यास पंढरपूरला जावे. शिस्तचे दर्शन हे पालख्यांचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणावे लागेल. प्रत्येक दिंडीची रचना ठरलेली आहे. प्रारंभी भगवंत ध्वजधारी वारकरी,

मग तुळशी-वृंदावन घेतलेल्या महिला, त्यामागे टाळकरी, नंतर विणेकरी अशीच सर्व दिंड्यांची रचना असते.

टाळ वाजवणाऱ्या वारकऱ्यांचा पदव्यासही लयबद्ध असतो. भले टाळकरी-वारकरी शेकडोंच्या संख्येने का असोना ! वैयक्तिक जीवनातील अभिनिवेश बाजूला ठेवून ईश्वराच्या नामस्मरणात देहभान विसरायला लावणारा आध्यात्मिक सोहळा म्हणजे पंढरपूरची वारी ! श्रीक्षेत्र आळंदी

आणि देहू येथून निघणाऱ्या संतश्रेष्ठ ज्ञानेश्वर महाराज अन् जगद्गुरु संत तुकाराम महाराज यांच्या पालख्या म्हणजे महाराष्ट्राचे सांस्कृतिक आणि आध्यात्मिक वैभव !

ऊन-पावसाची तमा न बाळगता भगवी पताका खांदावर घेऊन टाळ-मुद्दंगाचा गजर करत चालणारे वारकरी म्हणजे भावभक्तीचेच प्रतीक !

कोणाच्याही तोंडवळ्यावर चिंता नाही कि मुक्कामाच्या ठिकाणी सोयीसुविधांची अपेक्षा नाही. वारकऱ्यांना प्रतिदिन १० ते २० किलोमीटरचा टप्पा चालत पार करावा लागतो. सकाळी लवकर मार्गस्थ व्हावे लागते. अल्पाहार आणि महाप्रसादही वाटेतच घ्यावा लागतो.

सायंकाळी विलंबाने मुक्कामाच्या ठिकाणी पोचल्यानंतर भजन-कीर्तन होऊन दिवसाची समाप्ती होते.

विठ्ठलाकडील तु माऊली जगाची । माऊलीच मूर्ती विठ्ठलाची, विठ्ठला मायबापा !! असा वारकऱ्यांचा पंढरीच्या विठ्ठलाप्रती असलेला भाव जगात सुविख्यात आहे. विठ्ठल विठ्ठल, जय हरि विठ्ठल, असे विठ्ठलाला आळवत वारकरी प्रतिवर्षी वारीला जातात आणि परत आल्यावर स्वतःपुरतीच नव्हे, तर परिसरातही विठ्ठलाची उपासना करतात. एरवी आरामदायक चारचाकीतून प्रवास करून पंढरपूरला जाणे आणि वारीत सहभागी होऊन माउलीला भेटणे यातील भेद वारकरीच सांगू शकतात. या भेटीला कोणत्याही ऐहिक सुखाची सर नाही. हा आनंद जीवनात एकदा तरी घ्यावा.

प्रत्येकाने आयुष्यात एक तरी वारी अनुभवावी.

■ ■ ■

चुकीचा संदेश नको...

झी मराठी या दूरदर्शन वाहिनीवर सायंकाळी साडेसात वाजता पारू आणि रात्री आठ वाजता लक्ष्मी निवास या मालिका दाखवल्या जातात. वटपौर्णिमेच्या निमित्ताने या मालिकेतील अभिनेते वडाच्या झाडाची पूजा करताना आणि वडाला धागा गुंडाळत फेऱ्या मारताना दाखवले आहेत.

पारू या मालिकेमधील आदित्य या अभिनेत्याचे त्यांच्या घरी घरकाम करणाऱ्या पारू या मुलीवर प्रेम आहे. तिच्यावर विषप्रयोग झाल्यामुळे ती इस्पितळात उपचार घेत असते. तिचे प्राण वाचावेत म्हणून आदित्य एका महिलेकडून वडाचे पूजन करू करायचे ? हे जाणून घेतो आणि वटवृक्षाची पूजा करून वटवृक्षाला धागा गुंडाळत फेऱ्या मारताना दाखवला आहे.

तर लक्ष्मी निवास या मालिकेतील सिद्धीराज नावाचा अभिनेता तो प्रेम करत असलेल्या भावना दळवी या मुलीने त्याच्या प्रेमाचा स्वीकार करावा यासाठी वटवृक्षाची पूजा करतो असे दाखवले आहे. खरे तर वटपौर्णिमे हे व्रत सुवासिनी महिलांचे आहे.

परंतु धर्मशिक्षणाच्या अभावी आणि पैसे कमावण्याच्या हेतूने मालिकेमधून पुरुष अभिनेते वटपौर्णिमेला हा सण साजरा करताना दाखवले आहेत. यामुळे समाजामध्ये चुकीचा संदेश जात आहे. दूरदर्शन मालिकामध्ये पुरुष वडाचे पूजन करताना पाहून समाजातील अन्य पुरुष अशुची चुकीची कृती करू शकतात. जे धर्माध्ये मान्यच नाही ते दाखवण्याचा अड्डास मालिकामधून केला जातो आणि समाज मनावर त्याचा विपरीत परिणाम होतो. कारण जे समोर दिसते सत्य आहे अशी समाजाची देखील चुकीची धारणा होते. त्यामुळे मालिकामधून जे शास्त्रसंमत नाही ते दाखवू नये असे वाटते.

■ सगिता भोसले

सेल्फीच्या नादात हरवलेली संवेदनशीलता!

कणवतीहून लंडनला निघालेल्या एअर इंडियाच्या विमानाला अपघात झाला. अपघातानंतर घटनास्थळावरील अनेक व्हिडिओ सामाजिक माध्यमांवरून प्रसारित झाले. वृत्तवाहिनींवर दाखवण्यात आलेली दृश्ये, इमारतीत घुसलेला विमानाचा पुढील भाग, अनेक ठिकाणी पडलेले विमानाचे भाग, प्रवाशांचे मृतदेह हे बघून मन हेलावून गेले.

या अतिशय दुःखद प्रसंगी अनेकांनी मदतीसाठी पुढाकार घेतल्याचे व्हिडिओही समोर आले. मात्र, काहींच्या असंवेदनशील वागणुकीचे दृश्य पाहून मन सुन्न झाले. एका व्हिडिओमध्ये विमान अपघातात मृत झालेल्या एका महिलेचे शीर पडलेल्या ठिकाणी अनेकांनी घोळका केलेला दिसत होता आणि त्या घडामोडीत वेगळ्या झालेल्या शिरासोबत ते हसलेल्फीहून घेत होते.

ही कृती म्हणजे समाजातील विकृत मनोवृत्ती दर्शवते. दुर्घटनेच्या ठिकाणी अशा प्रकारे हसलेल्फीहून घेण्याचे प्रकार यापूर्वीदेखील घडलेले आहेत. असे का घडले, कारण समाजाची सात्त्विकता कमी होऊन तमोगुण म्हणजे दुष्प्रवृत्ती, स्वार्थभावना, संकुचित वृत्ती, प्रसिद्धीची लालसा वाढत आहे.

आज शालेय शिक्षणात नीतिमतेचे धडे दिले जातात, पण त्यांचा संबंध केवळ परीक्षेपुरताच असतो, असे दिसते. म्हणूनच केवळ नैतिक मूल्यांचे शिक्षण पुरेसे नाही, तर त्यासोबतच साधना आणि धर्माचरण शिकवण्याची नितांत आवश्यकता आहे. तेव्हाच इतरांच्या संवेदना, भावना जाणवतील आणि तेव्हाच

सर्वे भवन्तु सुखिनः, सर्वे सन्तु निरामयाः। सर्वे भद्राणि पश्यन्तु, मा कश्चित् दुःखभाग्यभवत। ही भावना समाजात निर्माण होईल.

■ सौ. प्रिया बागडवेव छिंदवाडा

कधीकधी एक प्रश्न मन पोखरत राहतो गरीबांचा जीव इतका स्वस्त का असतो ?

हा मुलगा केवळ १४-१५ वर्षांचा होता. त्याचं नाव आकाश. त्याची आई हॉस्पिटलबाहेर चहाची टपरी चालवत होती. आकाश तिथे डब्या घावला आला होता आणि सावलीत थोडावेळ झोपी गेला. पण दुर्दैव ! एअर इंडियाच्या विमानाचे एक अवशेष त्या रस्त्यावर कोसळले. आगीच्या ज्वाळा त्याच्यापर्यंत पोहोचल्या आणि आकाशने तिथेच शेवटचा श्वास घेतला. विशेष म्हणजे तो न विमानात होता, ना त्या होस्टेलमध्ये. तो रस्त्याच्या कडेला होता. त्याला वाचवायला धावलेली त्याची आई सुद्धा ५०% भाजली आहे आणि ती सध्या रुग्णालयात मृत्यूसोबत लढतेय. आता प्रश्न असा पडतो.. या कुटुंबासाठी कोण पुढं येणार आहे ? सरकार ? टाटा ?

या आकाशाचं काय?

ते एक कोटी देणार का ? ज्यावेळी एखाद्याला १ कोटी दिलं जातं, तेव्हा नाचत, टाळ्या वाजवत पोस्ट करणारे आता

कुठे आहेत ? कुठल्या चॅनेलवर आहे या आकाशची बातमी ? नेत्यांचे सिनेमॅटिक शॉट्स दाखवले गेले, भगवद्गीता वाचण्याच्या बातम्या चॅनेल आल्या, पण आकाशसारख्या निर्दोष, गरीब बालकाच्या मृत्यूवर कोण बोलणार ?

एका आईचा संसार एका सावलीत संपला. या देशात एक सामान्य गरीब माणूस जर रस्त्यावर शांतपणे डोळे मिटून झोपी गेला, तर त्याचं भविष्य आकाशातून येणाऱ्या

ज्वाळांवर अवलंबून असतं का ? हा केवळ अपघात नव्हे, हा एक सामाजिक प्रश्न आहे. गरीबाच्या जीवाला किंमत आहे का ? की तो फक्त आकड्यांमध्ये हरवून जातो ? आकाशासाठी आवाज उठवूया.

त्याच्या आईसाठी न्याय मागूया. तिच्या अश्रूंना वाचा देऊया.... ■ ■ ■

डायबिटीज म्हणजेच मधुमेह असणाऱ्यांनी आपल्या आहारात कोणते अन्नपदार्थ घेणे योग्य आहे आणि कोणते टाळवेत, याचे भान ठेवणे फार गरजेचे असते. कारण चुकीची आहाराची निवड केवळ आरोग्यावरच नव्हे तर शेत रक्तातील साखरेच्या पातळीवरही परिणाम करू शकते. याच पार्श्वभूमीवर सध्या एक मोठा प्रश्न समोर येतो तो म्हणजे फळ खाणं अधिक योग्य की फळांचा रस पिणं ?

साधारणतः फळे ही आरोग्यासाठी अत्यंत उपयुक्त मानली जातात कारण त्यामध्ये नैसर्गिक साखर म्हणजेच फ्रुक्टोज, फायबर, विविध प्रकारची जीवनसत्त्वे आणि अँटीऑक्सिडंट्स असतात. फायबरमुळे पचनक्रिया संध्य होते, ज्यामुळे साखर शरीरात हळूहळू शोषली जाते. त्यामुळे ब्लड शुगर झपाट्याने वाढत नाही. तसेच फळे खाल्ल्याने पोट भरल्यासारखे वाटते, जे ओव्हरईटिंगपासून रोखते.

फळांचा रस का नाही योग्य ? फळांचा रस काढताना त्यातील

डायबिटीज रुग्णांसाठी फळ आणि फळांचा रस यापैकी काय आहे जास्त फायदेशीर?

फायबरचा भाग म्हणजे गुदा आणि साल वेगळे केले जाते. त्यामुळे त्यात फायबर वनवण्यास शक्य होतो. अशा रसायनशुद्ध रसांमध्ये साखरेची मात्रा खूप जास्त असते आणि ती शरीरात झपाट्याने

शोषली जाते, जे ब्लड शुगर वाढवते. शिवाय, एक गिलास रस बनावण्यासाठी २-३ फळांचा वापर केला जातो, त्यामुळे त्यातील कॅलरी इट्के जास्त होतो. ही सर्व कारणां मिळून

डायबिटीज असणाऱ्या व्यक्तींसाठी रस हे चांगले पर्याय ठरत नाहीत.

योग्य फळांची निवड महत्वाची सर्व फळे डायबिटिक व्यक्तींना फायदेशीर असतीलच असे नाही. ग्लायसेमिक इंडेक्स यावर आधारित फळांची निवड केली पाहिजे. कमी जीआय असलेली फळे म्हणजे, सफरचंद, नाशपाती, संत्री, जामुन, कवी, अमरुद ही फळे हळूहळू साखर रक्तात मिसळतात आणि शुगर नियंत्रणात राहते. दुसरीकडे, आंबा, केळी, चीकू, द्राक्षे यांसारख्या फळांचा जीआय जास्त असल्यामुळे ती रक्तातील साखर लवकर वाढवू शकतात. म्हणूनच अशा फळांचे प्रमाण नियंत्रित ठेवावे.

साबुत फळ खाणे ही रसाच्या तुलनेत चांगली सवय असली तरी त्याचेही प्रमाण ठरवूनच घेतले पाहिजे. खूप जास्त फळे एकत्र खाल्ल्यास त्यातून मिळणारी साखर एकदम वाढू शकते. त्यामुळे आहारात फळे समाविष्ट करताना पोषणतज्ज्ञांचा सल्ला घेणे उत्तम ठरेल.

अश्वीकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९३३९)

व्यक्तिमत्व

वैचारीक दर्जानुसार होत असते कृती कृतीतूनच होते व्यक्तिमत्वाची निर्मिती ..

कृती सकारात्मक की की नकारात्मक यावर प्रतिबिंब असतेअवलंबून म्हणून निर्णय घ्यावे जपून ..

बजाज आलियान्ड्र लाइफतर्फे महिला टर्म सर्वेक्षणचे निष्कर्ष जाहीर

नागपूर, १९ जून : भारतातील आघाडीच्या खासगी जीवन विमा कंपन्यांपैकी एक असलेल्या बजाज आलियान्ड्र लाइफ इन्शुरन्सने Pixis Global आणि Quals.AI यांच्या सहयोगाने करण्यात आलेल्या बजाज आलियान्ड्र लाइफ महिला टर्म सर्वेक्षणचे निष्कर्ष जाहीर केले. या सर्वेक्षणात गुणात्मक आणि संख्यात्मक अशा दोन्ही पद्धतींचा वापर करून देशातील मेट्रो, टियर १ आणि टियर २ शहरांमधील १,००० हून अधिक नोकरीदार व स्वयरोजगार करणाऱ्या महिलांचा समावेश करण्यात आला. या अभ्यासात महिलांच्या प्रमुख आर्थिक प्राधान्यक्रमांची, आपत्कालीन परिस्थितींमध्ये त्यांची तयारी किती आहे याची, तसेच दीर्घकालीन आर्थिक सुरक्षिततेकडे पाहण्याच्या त्यांच्या दृष्टिकोनाची तपासणी करण्यात आली. या सर्वेक्षणामातून आर्थिक प्राधान्यक्रमांमध्ये झालेल्या लक्षणीय बदल समोर आला आहे ज्यामध्ये मुलांचे भविष्य, शिक्षणखर्च आणि आरोग्य या प्रमुख चिंता ठरल्या आहेत. मुलांचे भवितव्य सुरक्षित करण्यासाठी महिलांनी टर्म इन्शुरन्सला सर्वाधिक पसंती दिली आहे. ५३% महिलांनी अनपेक्षित वैद्यकीय खर्चामुळे कुटुंबाच्या बचतीवर होणाऱ्या परिणामाबाबत चिंता व्यक्त केली, ज्यातून आरोग्यसंबंधी जोखमींबाबत जागरूकता वाढत असल्याचे दिसते. ८७% महिलांना क्रिटिकल इलनेस कव्हर अत्यंत आवश्यक वाटला असून, ५०% महिलांनी टर्म प्लॅनमध्ये आरोग्य व्यवस्थापन सेवा ही एक आवश्यक सुविधा असल्याचे मानले. बजाज आलियान्ड्र लाइफ इन्शुरन्सचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी तरुण चुग यांनी सांगितले की, बजाज आलियान्ड्र लाइफ महिला टर्म सर्वेक्षण २०२५ मधील निष्कर्ष स्पष्ट करतात की महिलांसाठी टर्म इन्शुरन्स ही केवळ जीवन कवच नसून, त्यांच्या नीट निश्चित केलेल्या आर्थिक प्राधान्यांसोबत सुसंगत एक सर्वसमावेशक आर्थिक उपाय आहे. त्यांच्या अपेक्षा या टर्म प्लॅनकडून मुलांच्या आर्थिक भविष्याचे संरक्षण, आरोग्यसंबंधी खर्च, गंभीर आजारांसाठी कवच आणि संपूर्ण कुटुंबासाठी आर्थिक सुरक्षितता यांचा समावेश करतात. हे निरीक्षण आम्हाला आमच्या महिला ग्राहकांच्या दीर्घकालीन आर्थिक उद्दिष्टांची पूर्तता करणाऱ्या विशिष्ट गरजांना उद्देगून उपाय तयार करत राहण्यास मार्गदर्शन करत राहिल.

झी टीव्हीचे कलाकार आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने सजगपणे जगणे साजरे करण्याचे आवाहन!

मुंबई, १९ जून: अखंड विश्व ११ व्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या तयारीत असताना २०२५ ची संकल्पना आहे एक पृथ्वी, एक आरोग्यासाठी योग. ही संकल्पना आपल्याला वैयक्तिक आरोग्य आणि आपल्या ग्राहाच्या आरोग्यातील गहन संबंधाची आढख करून देते. प्राचीन शिकवण असलेला योग हा केवळ व्यायाम नसून तो आंतरिक समतोल आणि सजग जीवनाकडे नेणारा मार्ग आहे. यावर्षी झी टीव्हीवरील कलाकार सुरू मधील अनुष्का मर्चंडे, जने अनजाने हम मिले मधील सेहज राजपूर, जागृति एक नयी सुबह मधील विजयेंद्र कुमेरिया आणि जमाई नं. १ मधील सिमरन कौर योगामुळे त्यांच्यावर झालेला शारीरिक, मानसिक आणि भावनिक परिणाम सांगत आहेत, आणि पर्यावरणाबाबत अधिक सजग राहून एक समजूतदार जीवनशैली स्वीकारण्याची प्रेरणाही देत आहेत.

झी टीव्हीच्या जमाई नं.१ मध्ये रिद्धीची भूमिका साकारणारी सिमरन कौर म्हणाली, माझ्यासाठी योग केवळ फिटनेस नाही तो वैयक्तिक आरोग्य आणि पृथ्वीच्या कल्याणातील दुवा आहे. मी पूर्वी कार्डिओ आणि स्ट्रेंथ ट्रेनिंग करत असे, कारण मला फिट राहायचं होतं. पण हळूहळू लक्षात आलं की खरे आरोग्य हे आतून येते शरीर, मन आणि स्वभाब यांचा समतोल राखण्यात ते आहे. आता माझी सफळ १० - १५ मिनेट ध्यान आणि दीर्घश्वाससह सुरू होते अनेकदा मी फक्त खिडकी उघडून बाहेरचे आवाज ऐकते. त्यामुळे मला माझा दिवस विनम्रपणे आणि कृतज्ञतेने सुरू करता येतो. योगाने मला शिकवलं की तो फक्त फक्त मॅटपुरता मर्यादित नाही, तर आपण कसा विचार करतो, दुसऱ्यांशी कसे वागतो, आणि कसे संवाद साधतो यावरही त्याचा प्रभाव असतो. निरोगी पृथ्वीची सुरवात निरोगी विचार आणि शरीरातूनच निर्माण होऊ शकते, आणि योगच हे साध्य करू शकतो. झी टीव्हीच्या सुरू मध्ये अनिकाची भूमिका साकारणारी अनुष्का मर्चंडे म्हणाली, प्रत्येक रविवारी, सूर्योदय झाला की मी आणि माझ्या बहिणी योगा मॅट घेऊन बाहेर बसतो ही परंपरा आम्हाक वर्षांपूर्वी सुरू झाली होती आणि आता ती आमच्या आयुष्याचा भाग झाली आहे. व्यायाम, हास्य आणि शांत मनन यामध्ये आम्ही एकमेकींशी आणि स्वतःशी पुन्हा पुन्हा जोडल्या जातो. मला आमचं पहिलं सेशन अजूनही आठवतं तं लिक्विड रूममध्ये यूट्यूबवरचे व्हिडिओ डाव्या आणि उजव्याच्या गोथळात आम्ही असायचो, संतुलन साधताना धडपडायचो. हळूहळू आम्ही जवळच्या पार्कमध्ये जाऊ लागलो मोकळ्या आकाशाखाली, गवतावर अनवाणी, निसर्गातील आवाजांनी वेढलेले, त्या अनुभवात फारच शांतता होती. यंदा योग दिनाची सुरुवात आम्ही १२ सूर्यनमस्कारांनी करू, मग ध्यान करू आणि नंतर स्वतः बहेल काहीतरी लिहू जे प्रेमाने आणि विचारपूर्वक पुढे जाण्यास मदत करतं.

केबीसी ग्लोबल ही धरन इन्फ्रा सोलर नावाची उपकंपनी स्थापन करणार

मुंबई, १९ जून : पायाभूत सुविधा आणि ईपीसी सेवांमध्ये आघाडीचे नाव असलेल्या नाशिकस्थित केबीसी ग्लोबल लि. या कंपनीने अक्षय ऊर्जा क्षेत्रात विस्ताराचा भाग म्हणून, धरन इन्फ्रा सोलर प्रा. लि. या नवीन पूर्ण मालकीच्या उपकंपनीची स्थापना करण्याची घोषणा केली आहे. १३ जून २०२५ रोजी झालेल्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत या निर्णयाला मान्यता देण्यात आली. सौर आणि हायब्रिड ऊर्जा उपायांवर ही नवीन कंपनी लक्ष केंद्रित करेल, शाश्वतता आणि हरित तंत्रज्ञानासाठी कंपनीच्या वचनबद्धतेशी सुसंगत असेल, धरन इन्फ्रा-ईपीसी लि.कडे १०० टक्के मालकी राहिल. धरन इन्फ्रा सोलर प्रा. लि. अक्षय ऊर्जा मॉड्युलर, सेल्स आणि कसेसरीजचे उत्पादन, डिझाइन, विकास, सुधारणा यासह विस्तृत श्रेणीतील क्रियाकलापांमध्ये सहभागी होईल. यामध्ये संशोधन, व्यापार, खरेदी, विक्री, घाऊक विक्री, किरकोळ विक्री, वितरण, आयात, निर्यात, असेंबलिंग, फॅब्रिकेटिंग, टुरुस्ती, देखभाल, बदल आणि सौर ऊर्जा प्रकल्प आणि हायब्रिड प्रणालींचे संचालन समाविष्ट आहे, जे सौर फोटोव्होल्टेइक तंत्रज्ञानाला इतर प्रकारच्या अक्षय ऊर्जेसह एकत्रित करतात. सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी एंड-टू-एंड उपाय प्रदान करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

व्हर्च्युअल गॅलेक्सी इन्फोटेकतर्फे करोत्तर नफ्यात वाढ

नागपूर, १९ जून : व्हर्च्युअल गॅलेक्सी इन्फोटेक लिमिटेड या हायब्रीड एसएसएस आणि एंटरप्राइज सॉफ्टवेअर उत्पादन क्षेत्रातील आघाडीच्या कंपनीने ३१ मार्च २०२५ रोजी संकल्पल्या वर्षात ३२.१२ कोटी रुपयांचा स्वतंत्र निव्वळ नफा नोंदवला आहे. २०२३-२४ मधील १६.३० कोटी रुपयांच्या तुलनेत त्यात ९७.०५ टक्क्यांची वाढ झाली आहे. ऑपरेटिंग्समधून मिळणारे स्वतंत्र उत्पन्न आर्थिक वर्ष २४ मधील ६१.४६ कोटी रुपयांवरून ९५.४८ टक्क्यांनी वाढून २०२४-२५ मध्ये १२०.१४ कोटी रुपयांवर गेले आहे. व्हर्च्युअल गॅलेक्सी इन्फोटेकद्वारे प्रमुख बँकिंग सुविधा, आयटी सुविधा, ईआरपी अंमलबजावणी आणि कस्टमाइज्ड सॉफ्टवेयर सुविधांचा विकास तसेच आयटी सेवा बीएफएसआय, ईआरपी आणि ई- गव्हर्नंस क्षेत्रासाठी पुरवल्या जातात. बीएफएसआय क्षेत्राचा कंपनीच्या एकूण व्यवसायात ९२ टक्के हिस्सा आहे, मात्र ईआरपी आणि ई-गव्हर्नन्स क्षेत्राकडून येणाऱ्या व्यवसायातही स्थिर वाढ होत आहे.

वर्ष २०२४-२५ मधील कंपनीच्या कामगिरीविषयी व्हर्च्युअल गॅलेक्सी इन्फोटेकचे सह-संस्थापक आणि व्यवस्थापकीय संचालक सचिन पांडे म्हणाले, विविध क्षेत्राकडून आयटी उत्पादनांना मिळत असलेल्या मागणीमुळे कंपनीचे

सॅमसंग आरअँडडी इन्स्टिट्यूट, नोएडा आणि आयआयटी मद्रास यांनी सामंजस्य करार कारावर स्वाक्षरी केली

गुरूग्राम, १९ जून : सॅमसंग आरअँडडी इन्स्टिट्यूट, नोएडा (एसआरआय-एन)ने इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रास (आयआयटी मद्रास)सोबत सामंजस्य करार करत आपला उद्योग-शैक्षणिक सहभाग दृढ केला आहे. या सहयोगांतर्गत सहयोगात्मक संशोधनाला चालना देण्यात येईल, तंत्रज्ञान विकासला गती देण्यात येईल आणि भविष्यासाठी सुसज्ज टॅलेंटना निपुण करण्यात येईल. हा सहयोग भारतीय भाषा, हेल्थ टेक आणि उद्योग-मुख क्षेत्रे जसे जनरेटिव्ह एआयसाठी एआयमध्ये अग्रगण्य सुधारणा करण्यावर लक्ष केंद्रित करेल, ज्यासह 'मेक इन इंडिया' आणि 'डिजिटल इंडिया' दृष्टिकोनाशी संलग्न प्रबळ इनोवेशन इकोसिस्टम निर्माण करण्यासाठी सॅमसंगची कटिबद्धता अधिका प्रती होईल. या पंचवार्षिक सामंजस्य करारावर एसआरआय-एनचे व्यवस्थापकीय संचालक क्यूनन्यून रू आणि आयआयटी मद्रासचे संचालक प्रो. व्ही. कामाकोटी यांनी स्वाक्षऱ्या केल्या. या कराराचा सहयोगात्मक क्रियाकलापांची व्यापक श्रेणी प्रदान करण्याचा मनसुबा आहे, जसे प्रायोजित संशोधन प्रकल्प, सल्लागार प्रकल्प, तंत्रज्ञान परवाना, प्रशिक्षण, सुविधा विकास आणि भविष्यात विद्यार्थी फेलोशिप्सची स्पॉन्सरशिप. ”एसआरआय-एनमध्ये आम्ही सतत तंत्रज्ञान निर्माण करण्याप्रीती काम करत आहोत, जे व्यक्ती व समुदायांना सक्षम करतात. आयआयटी मद्राससोबतचा आमचा सहयोग एकत्रितपणे अर्थपूर्ण, सर्वसमावेशक आणि भविष्यासाठी सुसज्ज सोल्युशन्स निर्माण करण्याच्या दिशेने महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे. एकात्रित, आमचा भारतातील प्रादेशिक भाषांचा सखोल एकीकरणासह गॅलॅक्सी एआय इकोसिस्टम सुधारण्याचा आणि देशभरातील भाषेसंदर्भातील अडथळ्यांना दूर

करण्याप्रीती योगदान देण्याचा मनसुबा आहे. तसेच, आम्ही उद्योग-मुख तंत्रज्ञानाच्या सहयोगाने विकास आणि कौशल्य सुधारणेमध्ये सामील करत आहोत,” असे सॅमसंग आरअँडडी इन्स्टिट्यूट, नोएडाचे व्यवस्थापकीय संचालक क्यूनन्यून रू म्हणाले. आयआयटी मद्रासचे संचालक प्रो. व्ही. कामाकोटी या सहयोगाबाबत उत्साह व्यक्त करत म्हणाले, ”आम्हाला एसआरआय-एनसोबत सहयोग करण्याचा अभिमान वाटतो आणि हा सहयोग एआय तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर करत क्रांतिकारी संशोधन व तंत्रज्ञान विकासाला प्रायोजित करेल.

शब्दकोडे क्रमांक २१४१

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
११		१२		१६	१७	१८			
	१९		२०		२१				
२२	२३	२४		२५		२६	२७		
२८	२९	३०	३१		३२				
३३		३४	३५	३६		३७		३८	
	३९		४०			४१			
४२		४३		४४	४४अ			४५	
	४६		४७	४८		४९	५०		
५१		५२	५३	५४	५५	५६			
	५७	५८		५९	६०	६१	६२	६३	
६४	६५		६६		६७	६८	६९		
७०				७१			७२		
७३			७४			७५			

आडवे शब्द :-

१) उर्ध्व दिशा
२) द्रव पदार्थ
५) द्रव
७) घागर
११) रजनी
१२) भास्वी सैनिक
१३) वळवळ हावरटपणा
१५) संपूर्ण
१६) सत्सत्त्वारील पहिला स्वर
१९) लोख शंकर, ✱✱ सदाशिव
२०) भोळा
२१) चरण-कमल
२३) चांगला , भला

२५) चरबी वाढविणारे पदार्थ
२६) क्षयाखालची जमीन
२८) क्षीय
३०) पूजा साहित्याचे ताट
३२) उणीव, तोटा
३३) गणपतीचे एक नाव
३५) बारीक साखी माहितीसह
३७) वाडू
३९) वड समाजातील पत
४०) दर्पण
४१) व्रत
४२) सुधार
४४) दुरसमासेरची लढाई
४५) रावणाचा वध करणारा
४६) स्थान

४७) बारा वर्षांचा काळ
४९) हद्द
५०) अभिप्राय
५१) हत्ती
५३) राठवणी
५६) रेवा नदीचे एक नाव
५७) बैलाच्या गळ्याला बांधण्याचा दोर
५९) संरक्षक भिंत
६०) चांगणी
६२) साखडा
६४) काळुस्तेने याचना करणे (वा.प्र.)
६८) छोटा खड्डा
७०) किंमत, माव

रॉयल स्टॅंग बॅरल सिलेक्ट शॉर्ट्सने नवीन मोहीमेची सुरुवात केली जी आहे फॉर दि सिलेक्ट वन्स

मुंबई, १९ जून : भारतातील सर्वोत्तम लघुपट कथाकथनासाठी समीक्षकांनी प्रशंसित केलेले व्यासपीठ, रॉयल स्टॅंग बॅरल सिलेक्ट शॉर्ट्सने त्यांची नवीन संकल्पनात्मक मोहीम, फॉर दि सिलेक्ट वन्सचे, सादरीकरण केले, ज्यामध्ये प्रसिद्ध कलाकार राजकुमार राव आणि पत्रलेखा यांचा सहभाग आहे. एफसीबी एनईओ ची संकल्पना असलेलीही मोहीम अशा लोकांना समर्पित आहे जे यशाच्या प्रवासात, सातत्याने विचारपूर्वक निवडकरत असतात - त्यांच्या मूल्यांशी

आणि आकांक्षांशी प्रामाणिक राहून बदल आणि ज्ञानासाठी प्रयत्न करतात. ब्रँडच्या यशाच्या तत्वज्ञानावर आधारित, ही मोहीमेची फिल्म एक सांस्कृतिक आणि कलात्मक प्रदर्शन आहे - जे रॉयल स्टॅंग बॅरल सिलेक्ट शॉर्ट्सच्या मूळ, उद्देशपूर्ण आणि विशिष्ट कथांप्रीती असलेल्या वचनबद्धतेला पुन्हा बढती देतो. पर्नॉड रिकार्ड इंडियाचे मुख्य विपणन अधिकारी कार्तीक मोहिंद्रा म्हणाले: रॉयल स्टॅंग बॅरल सिलेक्ट शॉर्ट्सने एक अशी व्यवस्था तयार केली आहे ज्यामुळे जिज्ञासू आणि विवेकी प्रेक्षकांपर्यंत जागतिक दर्जाच्या कथा पोहोचतात, आणि त्यामुळेच ते भारतामधील लघुपटांसाठीचे एक ठिकाण बनले आहे. आमच्या नवीन संकल्पनात्मकमोहिम, फॉर दि सिलेक्ट वन्ससह, आम्ही आमच्या ब्रँडच्या निव्वडक कथाकथन प्रवासाचा हा पुढील भाग सुरू ठेवत आहोत, जो त्यांच्या निवडींच्या माध्यमातून यशाचे साजरीकरण करतो.

सीसीओ, एफसीबी एनईओ म्युशर टुमाशी म्हणाले, ही फिल्म चांगल्या प्रकारे गोष्ट्याच्या कलेला समर्पित आहे. भरपूर पाहणे असलेल्या यागत, आमचा काय नकारतो आणि काय स्वीकारतो यावरून आपली खरी ओळख निर्माण होते. राजकुमार राव आणि पत्रलेखा यांच्यासोबत ही कथा तयार करण्याची प्रक्रियेमध्ये सूक्ष्म, अंतर्गत प्रवासाला टिपल्या गेले, जिथे प्रत्येक निवड म्हणजे अगदी प्रामाणिकपणे केलेली होती. ही प्रक्रिया रॉयल स्टॅंग बॅरल सिलेक्ट शॉर्ट्सच्या बदलत्या आणि निर्भय दृष्टीने व्यक्तींना सन्मानित करण्याच्या विचारांना जुळते.

“फॉर दि सिलेक्ट वन्स”च्या केंद्रस्थानी असलेल्या विविधता आणि आकांक्षेचे प्रतिबिंब असलेली कायमस्वरूपी छाप सोडण्याच्या उद्देशाने उच्च-डेसिबल लॉचद्वारे ही मोहीम अधिक तीव्र केली जाईल.

एअरटेलने ऑनलाइन फसवणुकीवर कडक कारवाई केली

नागपूर, १९ जून : भारती एअरटेल (एअरटेल) ने महाराष्ट्र आणि गोव्यातील ग्राहकांना वाढत्या ऑनलाइन फसवणुकीपासून संरक्षित

महाराष्ट्र आणि गोव्यात दररोज २ लाख ग्राहकांना संरक्षण दिले

धोकेपासून कोणतीही अनिश्चित मेहनत न करता सुरक्षित राहतील. आजच पावले उचलून डिजिटल भविष्यासाठी सुरक्षा निर्माण करणे अत्यावश्यक आहे, असे आम्हाला वाटते आणि महाराष्ट्र आणि गोव्यातील आमच्या ग्राहकांसाठी सर्वसमावेशक आणि अधिक सुरक्षित नेटवर्क उपलब्ध करून देणारे आघाडीचे कंपनी म्हणून आम्हाला अभिमान वाटतो.

महाराष्ट्र आणि गोवा हे भारतातील सर्वात डिजिटलदृष्ट्या प्रगत राज्यांपैकी एक मानले जात असल्याने, ऑनलाइन फसवणुकीचा धोका आता शहरी तसेच ग्रामीण भागात झपाट्याने वाढत आहे. फसवणूक करणारे आता फिशिंग लिंक्स, बनावट डिलिव्हरी संदेश आणि खोट्या बँकिंग अलर्टद्वारे अधिकाधिक वापरकर्त्यांना लक्ष्य करत आहेत. सातारा, नाशिक, अमरावती, अहिल्यानगर, चंद्रपूर, छत्रपती संभाजीनगर आणि अकोला यांसारख्या शहरांमध्ये तसेच जामगाव, पोटी, सुलतानपूर, दिपेश्वर यांसारख्या दुर्गम गावांमध्ये अशा फसवणुकीच्या तक्रारींमध्ये मोठी वाढ झाली आहे. एअरटेलचे हे समाधान संपूर्ण राज्यासाठी एक डिजिटल सुरक्षा कवच म्हणून काम करते, जे कुटुंबे, ज्येष्ठ नागरिक, गृहिणी, विद्यार्थी आणि पहिल्यांदाच स्मार्टफोन वापरणाऱ्यांना समान पद्धतीने सुरक्षित ठेवते.

पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत लॉ कॉलेजमध्ये पहिल्याच दिवशी पुष्पावर मोबाइल फोन चोरल्याचा आळ आला

मुंबई, १९ जून : सोनी सबवरील पुष्पा इम्पॉसिबल मधील पुष्पाच्या हिंमतीची, चिकटीची आणि दुर्धनिधारांची गोष्ट पाहताना प्रेक्षक त्यात गुंतून जातात. अलीकडच्या भागांमध्ये, प्रेक्षकांनी पाहिले की, पुष्पा (करुणा पांडे) आतुरतेने निकालाची वाट बघत असते कारण लॉ कॉलेजमध्ये तिचे प्रवेश मिळवणे त्याच्यावरच अवलंबून आहे.

आगामी भागांमध्ये, पुष्पाच्या जीवनात एक नवीन अध्याय उलगडताना प्रेक्षक बघतील. खूप कष्ट घेऊन, लॉ कॉलेजची प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण करून अखेरीस एका प्रतिष्ठित लॉ कॉलेजात जाण्याचे आपले स्वप्न पुष्पाने पूर्ण केले आहे. येथे प्रोफेसर शाक्षी (गौतम चोप्रा) यांच्या हाताखाली तिचा अभ्यास सुरू होतो. पण तिचा कॉलेजातील पहिला दिवसच एक मोठे संकट घेऊन येतो. संपूर्ण वर्गाच्या समोर पुष्पावर मोबाइल फोन चोरल्याचा आरोप घेतला जातो. या अनपेक्षित आरोपाने पुष्पाला धक्का बसतो आणि ती गांगरून जाते. पुष्पा आपले निर्दोष असणे कसे सिद्ध करेल ? या कठीण प्रसंगात प्रोफेसर शाक्षी तिला मदत करतील का ? पुष्पा या संकटाचा सामना कसा करते हे अवश्य बघा. पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत पुष्पाची भूमिका करणारी करुणा पांडे म्हणते, पुष्पाच्या प्रवासातील हा भाग खूपच अस्सल आहे. फक्त कॉलेजात प्रवेश मिळवणे इतकेच तिने साध्य केलेले नाही, तर मार्गात कोणतीही संकटे आडवी आली तरी त्यांचा सामना करून आपले स्वप्न तिने पूर्ण केले आहे. जगात अशा कितीतरी पुष्पा आहेत. अशा स्त्रिया आहेत, ज्यांनी मोठ्या कालावधीनंतर आपल्या करकीर्दीची पुन्हा सुरुवात केली आहे किंवा कित्येक वर्षांनी पुन्हा अध्यावर ठेवलेले पुस्तक हाती घेतले आहे. कारण त्यांनी आपल्या स्वप्नांच्या बाबतीत कधीच हार मानली नव्हती. जेव्हा पुष्पाच्या कहाणीतून कुणाला प्रेरणा मिळाल्याचे मी ऐकते तेव्हा मला खूप छान वाटते आणि माझे काम सार्थक झाल्यासारखे वाटते. एक अभिनेत्री म्हणून काहीतरी अर्थपूर्ण साध्य केल्याची भावना होते. पुष्पाची व्यक्तिरेखा साकारणे ही केवळ एक भूमिका नाही, तर ती एक जबाबदारी आहे, जो पेलताना मला खूप आनंद आणि अभिमान वाटतो.

राशीभविष्य

मे़ष : तब्येत नमर असेल. पूर्वी झालेल्या गंभीर आजारापासून तुम्हाला आराम मिळेल. रक्त विकारांबद्दल अधिक सतर्क रहा आणि सावधगिरी बाळग्या. अन्यथा अडचणींना सामोरे जावे लागू शकते.

वृषभ : मोठ्यांच्या आरोग्याची काळजी घ्या, त्यांना वेळेवर औषधे घ्या. मुलांकडून तुम्हाला सहकार्य मिळेल. आज एखाद्या मनोरंजक व्यक्तीची भेट होईल, तुम्ही त्यांचे कौतुक करा.

मिथुन : तुमच्या मुलांकडून काही तणावपूर्ण बातम्या मिळाल्याने तुम्हाला खूप दुःख होईल. काहीतरी अनुचित घडण्याची भीती असेल. प्रेमसंबंधांमध्ये जास्त शंका आणि संशयामुळे नात्यांमध्ये अंतर वाढेल.

कर्क : सामाजिक कार्यात रस कीर्त होईल. व्यवसाय क्षेत्राशी संबंधित लोकांना अधिक कर्ब-उताऱ्या सामोरे जावे लागेल. विद्यार्थ्यांनी शंका आणि संशय घेणं टाळा. आज वैवाहिक जीवनात जवळीकता येईल.

सिंह : आज मुलांच्या खेळण्यांच्या व्यवसायाशी संबंधित लोकांना विशेष फायदे मिळतील. डॉव्हल एजन्सी, डॅक्सी, ड्रायव्हर, वाहतूक विभागाशी संबंधित लोकांना यश आणि आर्थिक फायदा झाला.

कन्या : आज व्यवसायाच्या क्षेत्रात कामाचा ताण जास्त असेल. त्यामुळे भरपूर आर्थिक लाभ होईल. नोकरीत अधीनस्थानां फायदा होईल. बचत केलेली भांडवल खर्च करण्यासोबतच तुम्हाला कर्जही घ्यावे लागू शकते.

तुळ : आजचा दिवस तुमच्यासाठी समिश्च परिणामांचा असेल. खूप मेहनत केल्यानंतर तुम्हाला यश मिळेल. विरोधकही तुमच्या कमकुवतपणाचा फायदा घेण्याचा प्रयत्न करतील.

तुमच्या भावनांना सकारात्मक दिशा द्या.

वृश्चिक : जोडीदाराकडून आज तुम्हाला एखादी भेट मिळेल, ज्यामुळे तुमचे मन प्रसन्न राहील. आज आर्थिक स्थिती सुधारेल. संपत्ती आणि मालमत्ता वाढेल. जमीनीचा जुना वाद मिटेल.

धनु : जे लोक मजुरी करून आपला उदरनिर्वाह करतात त्यांना विशेषयश आणि आर्थिकलाभ मिळतील. नोकरीतील तुमच्या चांगल्या समर्पणाने आणि प्रामाणिक कामाच्या शैलीने बॉस प्रभावित होईलू.

मकर : आज तुम्हाला राजकारणात महत्त्वाच्या जबाबादारी मिळण्याची शक्यता आहे. तुम्हाला सरकारी सत्तेचा लाभ मिळेल. विद्यार्थ्यांना अभ्यासाबाबत थोडी चिंता असेल. तुम्हाला जवळचा मित्र भेटेल.

कुंभ : आज जमिनीशी संबंधित कामात गुंतलेल्या लोकांना कठोर परिश्रमानंतर यश मिळेल. नोकरीत स्थान बदलण्याची शक्यता आहे. किंवा तुम्हाला स्थान बदलाशी संबंधित काही चांगली बातमी मिळेल.

मीन : आजचा दिवस संघर्षाचा असेल. एखाद्या पूर्ण होणाजया कामात अडथळे येतील. कोणाच्याही प्रभावाखाली येऊनका. तुमच्या शहाणपणाने आणि विवेकबुद्धीने काम करा.

मागील शब्दकोडाचे उत्तर

दि	वा	जी	व	स	रा	हा	त	पा	य	प	स	त	म
वा	ट		श	र	म		र	या	हा	ट		स	दा
मा	हे	र		म	व	स		को	रे		मी		र
वा	री	य		ते	ख	ज	न	क	ज	न	नी		
म		मा		वा	से		स	ल	री	त	र		हा
ना	र	जी	भा	त		द	ग	द	ग		न	ल	द
व	क्त		य		त	या	र		ड	र	ड		मु
त		अ	वा	स्त	व		त	ड	क	सा	र	मु	रा
र	म	जा	न		स	क	ट	री		स	र	क	सी
	स	ल		पा	खी	व		की	सा	द		द	
आ		ता	प	ट		न	य	न	र	म्य		को	म
यो	क		ल		त		म		म	पा	य		ल
आ	ट	पा	ट	न	म	र		क	मी	दा	र	न	ट
प		व	व	वा		ज	हा	ल		द		आ	ग
का	स			र	ला	क	र		घ	र	त	प	र

महासागर शुक्रवार, दिनांक २० जुन २०२५

रोजगार सेवकाचे पद रिक्त

► **महासागर प्रतिनिधी** ►
जळळका रेल्से - ग्रामपंचायतीत गेल्या चार ते पाच महिन्यांपासून रोजगार सेवक पद रिक्त असल्याने प्रधानमंत्री आवास योजना, रमाई घरकुल योजना आणि शबरी घरकुल योजना यामधील मस्टर देयके रखडली आहेत. या हलगर्जीपणामुळे लाभार्थ्यांना पंचायत समितीच्या फेऱ्या माराव्या लागत असून, नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजीचा सूर आहे.

ग्रामपंचायतीचे माजी रोजगार सेवक दिगंबर इंगळे यांच्या निधनानंतर आजतागायत या पदाची भरती झाली नाही. परिणामी, महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनाच्या विविध कामांना खोळंबा निर्माण झाला आहे. गावात चालू असलेल्या घरकुल योजनांतील लाभार्थ्यांचे मस्टर तयार न झाल्याने त्यांचे देयक अडकले आहेत.ग्राम पंचायतीने एप्रिल २९ रोजी अर्ज मागवले होते, त्यावरून महिना उलटून गेला तरी कुणाचीही निवड न झाल्याने, ‘हे अर्ज कचऱ्याच्या कुंडीत गेलेत का?’ असा रोष नागरिकांमध्ये व्यक्त होत आहे. जिल्हाधिकारी व पंचायत समिती कार्यालयाने भरतीबाबत

घरकुल मस्टर देयके रखडली

घोषणा केली होती, परंतु त्यावर पुढील कार्यवाही न झाल्याने गावकऱ्यांचा संयम सुटत चालला आहे.

राजकीय दुर्लक्ष की प्रशासनाचा हलगर्जीपणा?

सत्ताध्याऱ्यांनी जनतेच्या गरजा ऐकण्या ऐवजी मूकसंमती स्वीकारली आहे. ‘जनसेवेचा ठेका घेतलेल्या’ नेत्यांनी याकडे डोळेझाक करत सोयीस्करपणे बगल दिली आहे. परिणामी, सामान्य नागरिकांचे जगणे असह्य झाले असून योजनांचे लाभ वेळेत मिळत नाहीत.

निवडीला विलंब का जबाबदार कोण?

‘घरकुल मिळालं, पण त्याचे पैसे नाहीत. मस्टरच नाही तर देयक कसे येणार?’ – असा प्रश्न आमच्या सारख्या गरजू समोर उभा आहे!’ – **एक लाभार्थी महिला**

येत्या काही दिवसांत रोजगार सेवकाची निवड न झाल्यास जळळका वासी संघर्षाचे रणशिंग फुंकतील, असा इशारा देखील काही ग्रामस्थांनी दिला आहे.

प्रशासनाने त्वरीत या पदाची नियुक्ती करून अडकलेली देयके सोडवावी व नागरिकांच्या समस्या मार्गी लावव्यात, अशी जोरदार मागणी होत आहे.

ढोरखेडा ते कोठा या रस्त्याची दयनीय अवस्था

► **महासागर प्रतिनिधी** ►
मालेगाव- तालुक्यातील ढोरखेडा ते कोठा हा रस्ता गेल्या कित्येक वर्षांपासून अत्यंत खराब अवस्थेत असून, आजतागायत या रस्त्याच्या दुरुस्तीकडे कोणीही गांभीर्याने लक्ष दिलेले नाही. खेडे, चिखल, व मुरूमामुळे प्रवास अत्यंत कष्टदायक झाला आहे. विशेषतः पावसाळ्यात या रस्त्यावरून चालणे तर दूरच, वाहन चालवणे देखील धोकादायक ठरत आहे.या रस्त्यावरून दररोज शालेय विद्यार्थ्यांपासून ते शेतकरी आणि नागरिकांना अत्यंत अडचणीचा सामना करावा लागतो. एवढे असूनही

स्थानिक लोकप्रतिनिधी, प्रशासन व बांधकाम विभाग या सर्वानी या मार्गाकडे दुर्लक्ष केल्याचा आरोप ग्रामस्थ करत आहेत.गावातील युवक कार्तिक बोरकर यांनी या समस्यावर आवाज उठवला असून, त्यांनी स्पष्ट शब्दांत सांगितले की, ‘या रस्त्याचे खडीकरण, डांबरीकरण व मजबुतीकरण तातडीने व्हावे. अन्यथा आम्ही बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या दालनात जाऊन थेट जाब विचारू. ‘गावकऱ्यांच्या या मागणीला प्रशासनाने तात्काळ प्रतिसाद देणे अत्यावश्यक आहे, अन्यथा ग्रामस्थांच्या रोषाला सामोरे जावे लागेल.

पोलिस पाटील मानधन रखडले

डीबीटी प्रणाली लागू करण्याची मागणी

► **महासागर प्रतिनिधी** ►
वाशिम - जिल्ह्यातील पोलिस पाटलांना मागील तीन महिन्यांपासून (मार्च, एप्रिल, मे २०२५) मानधन न मिळाल्यामुळे आर्थिक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे. काही पोलिस पाटलांवर उपासमारीची वेळ आली आहे, अशा शब्दांत वाशिम जिल्हा पोलिस पाटील संघटनेने आपली व्यथा मांडली आहे.

या पार्श्वभूमीवर १६ जून रोजी वाशिम जिल्हा पोलिस पाटील संघटनेच्यावतीने जिल्हाध्यक्ष मंगेशराव सरनाईक यांच्या नेतृत्वाखालील शिफ्टमंडळाने जिल्हा पोलिस अधीक्षक तांबे व अप्पर पोलिस अधीक्षक महामुनी यांची भेट घेतली. यावेळी पोलिस पाटील मानधन थेट डीबीटी प्रणालीद्वारे वितरित करण्यात यावे, अशी जोरदार मागणी निवेदनाद्वारे

आहे. यापूर्वीच ११ ऑक्टोबर २०२४ रोजी गृह विभागाच्या अवर सचिव भिकन ठाकरू यांनी परिपत्रकाद्वारे षष्टू-ऊठ प्रणालीद्वारे मानधन वितरित करण्याचे स्पष्ट निर्देश दिले होते. परंतु त्यानंतर तब्बल आठ महिने उलटूनही जुनीच प्रक्रिया सुरू आहे, हे गंभीर दुर्लक्ष असल्याचे संघटनेचे म्हणणे आहे.लवकरात लवकर नवीन प्रणाली लागू करून पोलिस पाटलांचे मानधन वेळेवर देण्यात यावे, अन्यथा आंदोलनाचा इशारा देण्यात येईल, असेही यावेळी पोलिस पाटील संघटनेने स्पष्ट केले.नवीन शैक्षणिक वर्ष सुरू होण्याच्या पार्श्वभूमीवर पोलिस पाटलांची ही आर्थिक बिकट अवस्था शासनाने गांभीर्याने घ्यावी, अशी मागणी जिल्ह्यातील सर्वच पोलिस पाटलांमध्ये जोर धरू लागली आहे.

फासेपारधी कुटुंबाचा घरकुलासाठी आक्रोश

► **महासागर प्रतिनिधी** ►
वाशीम - गेल्या अनेक वर्षांपासून आम्ही कुडाच्या घरात वास्तव्य करत असून शासकीय घरकुलासाठी मंजुरीची प्रतीक्षा करीत आहोत. घरकुलाच्या मागणीसाठी आत्मदहनाच्या इशान्या नंतर अधिकाऱ्यांकडून केवळ आश्वासने दिली जात आहेत. त्यामुळे आमचे कुटुंब आत्महत्येच्या उंबरठ्यावर आले असून जिल्हाधिकाऱ्यांनी फासेपारधी समाजाला न्याय द्यावा अशी मागणी मालेगाव तालुक्यातील ग्राम वसारी येथील रहिवासी उज्वला शंकु पवार यांनी ११ जून रोजी जिल्हाधिकाऱ्यांना दिलेल्या निवेदनाद्वारे केली आहे. याबाबत दिलेल्या निवेदनात पवार यांनी नमूद केले आहे की, आम्ही मौजे वसारी येथील रहिवासी

असून फासे पारधी समाजाचे आहेत. आम्हाला मौजे वसारी येथील सरकारी गावठाण शेत सर्वे १३८ मधील जमीनीवर कुडामातीचे घर, ताट्याचे घर बांधून राहत आहोत. यापूर्वी आमचे पुर्वज व त्यांनी वारंवार ग्राम पंचायत वसारी येथील सरपंच व ग्रामसेवक यांना लेखी व तोंडी विनंती अर्ज सादर केला. तसेच जिल्हाधिकारी व

तहसिलदार तथा दंडाधिकारी यांना सुध्दा विनंती अर्ज सादर केलेले आहेत.

आमच्याकडे सदर जागेचा नमुना १ ई ची नक्कल सन १९९५-९७ चा शासकीय पुरावा आहे. आमच्याकडे जागेच्या दंडाच्या पावत्या, ग्रामपंचायतचा सन २०११-१२ च्या कर भरल्याच्या पावत्या आहेत. याबाबत १६

रिसोड-मालेगाव राज्य महामार्ग झाला मृत्यूचा सापळा

► **प्रदीप देशमुख** ►

रिसोड - रिसोड - मालेगाव राज्य महामार्गाचा लिंगा फाटा हा सध्या अपघातांचा कुख्यात बिंदू ठरत आहे. रस्त्याची दुरवस्था, नियोजनाचा अभाव आणि ठेकेदार व प्रशासनाचे ढिसाळ वागणे यामुळे या महामार्गावर अपघातांची मालिका थांबण्याचे नाव घेत नाहीये. नुकताच सुनील खिल्लारे या युवकाचा दुर्दैवी मृत्यू याच ठिकाणी मोटार सायकल अपघातात झाला असून, या घटनेनंतर नागरिकांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त होत आहे. या ठिकाणी आजवर अनेक अपघात होऊन कित्येक लोकांना आपले प्राण गमवावे लागले आहेत. रस्त्याच्या मध्ये न स्टिकर आहेत, ना रिफ्लेक्टर, ना दिशादर्शक पाट्या, आणि अंधार पडताच हा रस्ता पूर्णपणे अंधारात गडप होतो. सुनील खिल्लारे यांच्या मृत्यूनंतर पोलीस निरीक्षक रामेश्वर चव्हाण यांनी या घटनेची गांभीर्याने दखल घेत ठेकेदार व कामाशी संबंधित अभियंता बाळासाहेब कदम यांना सूचना दिल्या. त्यांनी दोन दिवसांत काम सुरू करतो असे सांगितले असले, तरी सहा दिवस उलटून गेले तरीही प्रत्यक्षात काहीच हालचाल

झालेली नाही. **ठेकेदार व अभियंत्यांची टाळाटाळ** स्थानिक पत्रकार प्रदीप देशमुख यांनी सातत्याने यासंदर्भात अभियंत्यांशी संपर्क साधण्याचा प्रयत्न केला, मात्र त्यांना कुठलाही स्पष्ट उत्तर न मिळता, शेवटी अभियंत्याने त्यांचा नंबरही

व्हॉकलिस्टमध्ये टाकल्याची माहिती मिळते. प्रशासनाच्या हलगर्जीपणामुळे दुसऱ्याच दिवशी पुन्हा एका दुचाकीस्वाराचा अपघात झाला, सुदैवाने तो थोडक्यात बचावला.

रस्त्याचे निकृष्ट काम – वाहतूक धोक्यात

बेलखेडा ते हिवरापेन रस्त्यावर खड्ड्यांचे साम्राज्य

प्रमाणात बसत आहे. या खड्ड्यांमुळे वाहनधारकांना मणव्याचे विकार, अपघाताचा धोका आणि वेळेचा अपव्यय सहन करावा लागत आहे. रस्त्यालगत असलेल्या झाडांच्या वाढलेल्या फांद्याही प्रवाशांना अडथळा ठरत आहेत. या झाडांच्या फांद्या तोडून विल्हेवाट लावावी, अशी मागणीही स्थानिक नागरिकांनी केली आहे.या रस्त्याची त्वरित डागडुजी करण्यात यावी, रस्ता सुरक्षित करावा आणि झाडांच्या फांद्या तोडून वाहतूक सुरळीत करावी, अशी जोरदार मागणी मंचकराव सरनाईक, संजाबराव सरनाईक, कडाभाऊ देशमुख, गोविंदराव सरनाईक, डॉ. सोपानराव देशमुख, राजकुमार सरनाईक, पुरुषोत्तम सरनाईक, दिलीपराव जाधव, मनोज सरनाईक, डॉ. कैलासराव सरनाईक तसेच स्थानिक तरुण व जेष्ठ मंडळींकडून करण्यात आली आहे. प्रशासनाने तत्काळ दखल घेऊन कारवाई करावी, अन्यथा तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशाराही नागरिकांनी दिला आहे.

► **महासागर प्रतिनिधी** ►

रिसोड - तालुक्यातील बेलखेडा ते हिवरापेन रस्त्याची अवस्था अत्यंत दयनीय बनली असून, रस्त्यावरील खड्ड्यांमुळे प्रवास अक्षरशः जीवघेणा झाला आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे दुर्लक्ष व प्रशासनाच्या उदासीनेतुळे नागरिक त्रस्त झाले आहेत. विशेषतः ज्ञानोबा घोडे यांच्या शेताजवळील रस्ता एका बाजूने पूर्णतः खचल्यामुळे त्या भागातून चारचाकी वाहनांची वाहतूक बंद झाली आहे. परिणामी वाशिम ते मेहकर जाणारी एस.टी. बस सेवा बंद करण्यात आली असून, त्याचा फटका वृद्ध नागरिक व विद्यार्थ्यांना मोठ्या

अमानी गाव पोखरा योजनेत समाविष्ट करा

► **महासागर प्रतिनिधी** ►

मालेगाव - तालुक्यातील अमानी हे गाव पोखरा योजनेत समाविष्ट करण्यात यावे विवेक गवळी प्रधानमंत्री पिक विमा तक्रार निवारण समिती सदस्य मालेगाव यांनी मागणी केली आहे. अमानी तालुका मालेगाव हे गाव नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प योजनेअंतर्गत समाविष्ट नसल्याने शेतकरी या योजने पास योजनेअंतर्गत असणाऱ्या विविध सुविधेच्या लाभार्थापासून वंचित आहेत त्यामुळे शेतकऱ्यांसाठी पोखरा या योजनेत अमानी गावाचा समावेश करण्यात यावा अशी मागणी प्रधानमंत्री पिक विमा तक्रार निवारण समिती सदस्य विवेक गवळी यांच्यासह शेतकऱ्यांनी केली आहे. आमदार भावना गवळी यांना निवेदन देण्यात आले आहे अमानी या गावातील व परिसरातील शेतकऱ्यांच्या जमिनी हलक्या प्रतीच्या असून उत्पन्न अतिशय कमी

आहे. अशा परिस्थितीत शेतकऱ्यांना नेहमी आर्थिक अडचणीचा सामना करावा लागतो त्यात दुसरीकडे शासनाच्या कृषी विभागांतर्गत असणाऱ्या नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प पोखरा योजने पासून वंचित आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांचे हित लक्षात घेता व त्यांच्या सुविधे करिता अमान्य या गावाचा समावेश करण्यात आल्यास या भागातील शेतकऱ्यांचे उत्पन्न निश्चितच वाढण्यास मदत होणार आहे. त्यामुळे नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजना प्रकल्पात हे गाव तातडीने समाज करावे अशी मागणी या भागातील शेतकऱ्यातर्फे सुद्धा केल्यास गावासह परिसरातील

शेतकऱ्यांना योजनेअंतर्गत विविध शेती उपयोगी साहित्य यंत्रसामुग्री शेती सुधारण्यासाठी आवश्यक असणारे इतर साधना लाभ

योजना अंतर्गत घेता या योजनेचा लाभ भागातील शेतकऱ्यांना देण्यात यावा अशी मागणी केली आहे. शासनाच्या विभागासह आमदार भावना गवळी यांना दिलेल्या निवेदनातून ही मागणी केली असून पोखरा योजनेअंतर्गत अमानी गावाचा समावेश करण्यात आल्यास या भागातील शेतकऱ्यांचे उत्पन्न निश्चितच वाढण्यास मदत होणार आहे. त्यामुळे नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजना प्रकल्पात हे गाव तातडीने समाज करावे अशी मागणी या भागातील शेतकऱ्यातर्फे सुद्धा केली जात आहे.

ऋषी तलावात २७ पासून नौका विहार

► **महासागर प्रतिनिधी** ►

कारंजा - येथील आमदार सईताई डहाके यांच्या सक्रिय पुढाकारातून येथील वन विभाग अंतर्गत ऋषी तलावाच्या काठावर पर्यटन स्थळ विकसित करण्यात आले असून, तेथे २७ जूनपासून नौका विहाराला सुरुवात होणार आहे. यादृष्टीने प्रशासनाची तयारी अंतिम टप्प्यात पोहचली आहे. येथील ऋषी तलावाला एतेहासिक तथा धार्मिक महत्त्व आहे. एकेकाळी या तलावात नौका विहार होत असे. परंतु, लोकप्रतिनिधींची उदासीनता आणि प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे तलावाची दुर्दशा झाली होती. तथापि, मेर्यंतरी तत्कालीन आमदार दिवंगत प्रकाश डहाके यांनी या तलावाला खोलीकरणाच्या

माध्यमातून पुनर्जीवित करण्याचा प्रयत्न केला. पण त्याच्या निष्पन्नानंतर काहीवेळे हे काम थांबले होते. पण त्यांच्या पत्नी आमदार कशा पद्धतीने सुरू करता येईल? यावर अभ्यास करणे सुरू केले. सईताई डहाके यांनी या तलावात पुन्हा नौका विहार करता येईल यादृष्टीने प्रयत्न सुरू केले आणि मागील ८ जानेवारी रोजी ऋषी तलाव येथे नौका विहाराचा

भूमिपूजन सोहळा पार पडला. त्यानंतर वन विभागाने नौका विहार कशा पद्धतीने सुरू करता येईल? यावर अभ्यास करणे सुरू केले. आजघडीला नौका विहाराचा मार्ग निश्चित झाला असून, येथे पर्यटन केंद्र म्हणून बराच वेळ होणार आहे. ज्यामध्ये बॅटकीसाठी बेंच, तलाव

ऋषी तलावाला प्राप्त होणार पुनर्रवैभव
प्राचीन ऋषी तलावाला पुनर्रवैभव प्राप्त होण्याचे दिवस जवळ आले आहे. पूर्वी येथे नौका विहार होत असायची. कालांतराने ती बंद झाली. मात्र, ऋषी तलावाचा विकास व्हावा अशी कारजेकरांची मागणी होती. जी आता पूर्णत्वास येत आहे. या तलावात २७ जूनपासून नौका विहाराला सुरुवात होत असून, या अनुषंगाने लोकार्पण सोहळा आयोजित करण्यात आला आहे. नौका विहार आणि त्यादृष्टीने विकसित केलेल्या पर्यटन केंद्रामुळे ऋषी तलावाला पुनर्रवैभव प्राप्त होणार आहे.

तथा परिसराचे सौंदर्य न्याहाळता यावे यासाठी उंच शिडी, ठिकठिकाणी बसण्यासाठी छोटे छोटे लोखंडी घर बनवण्यात आले आहे. तसेच सुरक्षिततेसाठी परिसराला तारेचे कुंपण घेण्यात आले आहे. खरेदी केलेल्या काही नौका विहारासाठी सुसज्ज झाल्या असून, पर्यटकांची गर्दी वाढल्यानंतर त्यांच्यासाठी भौतिक सुविधा पुरविण्याच्या दृष्टीने

वनविभागाकडून प्रयत्न सुरू आहेत. दरम्यान, शहरात अगोदर एक वन विभागाचे निसर्ग पर्यटन केंद्र आहे. त्या पाठोपाठ दारुदा रस्त्यावर आता नव्याने दुसरे पर्यटन केंद्र विकसित करण्यात आले असून, नौका विहार हे या केंद्राचे वैशिष्ट्य असणार आहे. ज्यामुळे शहराच्या पर्यटन विकासाला चालना मिळणार असून, अनेकांना त्यामधून रोजगार उपलब्ध होणार आहे.

निट मध्ये यशस्वी किरणचा सत्कार!

► **महासागर प्रतिनिधी** ►

मानोरा- तालुक्यातील माहुली येथील अत्यल्पभुधारक शेतकरी संतोष प्रल्हाद जाधव यांची कन्या कु. किरण संतोष जाधव हिने निट परीक्षेत ७२० पैकी ५५४ गुण मिळवत उल्लेखनीय यश संपादन केले आहे. तिच्या या यशाचा गौरव म्हणून दिनांक १७ जून रोजी संत सेवालाल महाराज संस्थान

सभागृहात तिचा सामूहिक सत्कार करण्यात आला. सत्कार प्रसंगी संस्थान समितीकडून शाल, श्रीफळ, फुलांच्या हाराने किरण व तिच्या पालकांचा सन्मान करण्यात आला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व प्रास्ताविक पंडीत राठोड यांनी केले. किरणने आपल्या मनोगतात शिक्षणातील अडचणी, संघर्ष यावर

प्रकाश टाकला. कार्यक्रमास चंद्रकांत काजळे, गजानन डवले, भारत राठोड, श्रीकृष्ण राठोड, गोपाल राठोड, अमोल पवार, सुरेश जाधव, रमेश आडे, कैलास चव्हाण, नीतीन राठोड, अमोल महाराज पुजारी, जगदीश राठोड, विनोद राठोड, बंडू राठोड यांच्यासह शेकडो ग्रामस्थ, युवक व महिलांची उपस्थिती होती.

RNI No-46973/1986

महासागर वाशिम

मालक, मुद्रक, प्रकाशक श्रीकृष्ण तनमुखदाम चांदक यांनी, अलुणोदय प्रेस, कॉर्टन मार्केट, नागपूर - २६ बंधे छापून दैनिक महासागर कार्यालय, महात्मा फहिले मार्केट, पाटणी चौक बंधे प्रकाशित केले. संपादक - श्रीकृष्ण तनमुखदाम चांदक मुख्य कार्यालय फोन - ९९२२१७००२३ स्थानिक संपादक विनोद तापडे सो नं - ९५६३६४५५५५ (पी.आर.बी.कायथानुसार संपादकीय जबाबदारी यांच्यावर राहिल)

अरण्यव्रक्षी!

पद्मश्री सन्मानित, पर्यावरण आणि वन्यजीव लेखक 'अरण्यव्रक्षी' म्हणून ओळखले जाणारे ज्येष्ठ लेखक आणि माजी वनाधिकारी मारुती चितमपल्ली यांचे आज १८ जून रोजी वृद्धापाकाळाने निधन झाले. ते ९३ वर्षाचे होते. सोलापूरमधील त्यांच्या राहत्या घरी सायंकाळी सात वाजता त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला. त्यांच्या निधनाने भारतीय पर्यावरण आणि साहित्य क्षेत्रात मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे.

मारुती वन्यजीव अभ्यासक आणि लेखक म्हणून मारुती चितमपल्ली अख्खा महाराष्ट्राला परिचित आहेत. वनाधिकारी म्हणून दीर्घकाळ म्हणजे ३६ वर्षे नोकरी, नोकरीदरम्यान आणि त्यानंतरही ६५ वर्षे जंगलात काढणारे चितमपल्ली यांनी जंगलातील प्राणीजीवन आणि त्याचे बारकावे रेखाटणारे लेखन अतिशय ओघवत्या शैलीत केले. त्यांचे वाचनही प्रचंड होते आणि त्यांना पुस्तकांचीही आवड होती. पक्षीतज्ञ डॉ. सलीम अली, लेखक व्यंकटेश माडगूळकर तसेच प्रसिद्ध चित्रकार ए. ए. आलमेकर यांच्याशी त्यांचा स्नेह होता. चितमपल्ली यांचा जन्म ५ नोव्हेंबर १९३२ चा सोलापुरातला. त्यांचे वास्तव्य गुजराथीमिश्रित मराठी बोलणाऱ्यांच्या वाड्यात होते. त्यांचे आजोबा सोलापुरातल्या बुधवार पेठेत राहत. तेथे तेलुगू बोलणाऱ्यांची वस्ती होती. मुस्लिमबहुल वस्तीही जवळच होती. त्यामुळे आई वडील आणि मुले मराठी, गुजराती, तेलुगू आणि उर्दूमिश्रित हिंदी बोलू लागले. पाचव्या इयत्तेतील स्कॉलरशिपमुळे अकरावीपर्यंत महिना दहा रुपये मिळत असल्याने मॅट्रिकपर्यंतचे शिक्षण मोफत झाले. भर तापात परीक्षा देऊनसुद्धा मारुती चितमपल्ली वर्गात पहिल्या नंबराने पास झाले. महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यावर चितमपल्लींनी त्यांची वही मराठीच्या प्राध्यापकांना दाखवली, आणि तिच्यातली एक कथा महाविद्यालयाच्या नियतकालिकात प्रकाशित झाली. त्यांच्या वडिलांना वाचण्याची आवड तर आईला अरण्यवाटांची. आई, वडील, आल्या, मामा यांच्याबरोबर रानवाटेने चालताचालता मारुती चितमपल्लींना जंगलांबद्दल आकर्षण वाटू लागले. क्षणोक्षणी पडे, उठे, परि बळे उडे बापडी ह्या कवितेतील कारुण्य शाळेत असताना जाणवले, आणि जंगलातील पक्ष्यांविषयी प्रेम वाटू लागले. आयुष्यभर हरणाची शिकार करणाऱ्या भीमाचा मृत्यू हरणासारखा तडफडत झाला, ही आईने सांगितलेली गोष्ट आयुष्यभर विसरता येण्यासारखी नव्हती. आईला पशुपक्ष्यांची खूप माहिती होती. चंडोल ऊर्फ माळचिमणी, कोकिळा ऊर्फ कोयाळ, सातबहिणी ऊर्फ बोलांड्या, लावा ऊर्फ भुरगुंया अशी कितीतरी नावे चितमपल्लींना आईकडून ऐकायला मिळाली. हरणाच्या नराला काळवीट आणि लांडग्याच्या मादीला लासी असा नर-मादीतला फरक तिनेच शिकविला. माळवीक हे नाव पहिल्यांदा आईनेच ऐकवले. तिने दिलेले रंगांच्या छटांचे ज्ञान पाखरांच्या आणि फुलपाखरांचे वर्णन करताना मारुती चितमपल्लींच्या उपयोगी पडले. लिंबामामा हा मारुती चितमपल्लींचा अरण्यविद्येतला दुसरा गुरू. प्राणी, पक्षी, वनस्पती तो न बोलता नजरेने दाखवी. वीण झाल्यानंतर सोडून दिलेली सुगंध पक्षाची घरटी त्यानेच दाखविली. त्याच्याबरोबर रानातून चालताना रुई, धोतरा, निवडुंगाची माजलेली झुडपे आणि बोरी, बाभळी, निंबाची काटेरी झुडपे चुकवत चालावे लागे. त्या झाडाखालून चितमपल्लींनी होल्यांची घरटीही शोधली. फुलपाखरांच्या मागे जात गवतामधील कीटकांचे संगीत ऐकायला ते तिथेच शिकले. अरण्यवाटेवर आणखी एकाने, (हणमंतमामाने) चितमपल्लींना जंगलाचे न्यारे जग शिकवले, पाखरांची नावे त्यानेच सांगितली. तळ्याकाठी पाखरांची पिसे सापडायची. पारी, पोपटी व उडी रंगाची पिसे पाहून हणमंतमामा पाखरांची नावे सांगायचा. मामा खांद्यावर कुदळ घेऊन उंच वारूळ शोधत चालायचा. या वारूळाना ते टेकराज म्हणत, पण हे वारूळ म्हणजेच सापांचे घर कधी दिसले नाही. हणमंतमामाजवळ सापांविषयी खूप ज्ञान होते. विषारी, बिनाविषारी सापांपासून तर सापांच्या जाती ओळखण्यापर्यंत आणि सापांची अंडी असे सारे काही चितमपल्लींना हणमंतमामाकडूनच शिकायला मिळाले. हणमंतमामांनी चितमपल्लींना वन्यप्राण्यांच्या असंख्य लोककथा सांगितल्या, आणि तेच ज्ञान पुढे वनखात्याच्या नोकरीत कामी पडले. मामाची अंधश्रद्धाच चितमपल्लींना पशुपक्ष्यांविषयीच्या संशोधनासाठी कारणीभूत ठरली. काय खरे आणि काय खोटे हे ओळखता येऊ लागले. मारुती चितमपल्लींचे रानाविषयीचे प्रेम आई, माळकरीण आल्या, लिंबामामा आणि हणमंतमामा यांनी जोपासले. त्यांच्यामुळे त्यांना वन्यजीवशास्त्र उलगडले. पारंपरिक कॉलेज शिक्षणात अपयशी ठरल्यानंतर मारुती चितमपल्ली यांनी वानिकी महाविद्यालयाची वाट धरली. पुण्यातील विभागीय वनाधिकारी कार्यालयात अर्ज सादर केला. सोलापूरचे राहणारे वनक्षेत्रपाल एम.डी. गाडगीळ यांची पुण्यातील वनसंशोधन केंद्रात भेट घेतली. त्यांनी वनक्षेत्रपालाच्या निवडीसाठी होणारी लेखी परीक्षा, त्याची पूर्वतयारी याविषयी वितमपल्लींना मार्गदर्शन केले. विद्यापीठ परीक्षेचा निकाल वाईत लागणार होता. तरीही वानिकी महाविद्यालयातील प्रवेशासाठी सर्व परीक्षा गंभीरपणे देण्याचा निर्धार त्यांनी

केला. मुलाखतीला कशी उतरे द्यायची हे गाडगीळ यांनी सांगितले होते. सोळा मैल चालण्याच्या परीक्षेचा सरावही केला. त्यासाठी आई, मामांसोबत लहानपणी केलेली रानभटकेंती उपयोगी ठरली. एकीकडे विद्यापीठ परीक्षा सुरू असतानाच मुख्य वनसंरक्षकांकडून मुलाखतीकरिता बोलावणे आले. जे. ए. सिंग यांनी त्या वेळी मुलाखत घेतली होती. मुलाखतीत यश मिळाले आणि सोळा मैल चालण्याची परीक्षाही यशस्वीरीत्या पूर्ण केली. त्यामुळे वानिकी महाविद्यालयातील प्रवेशाची निश्चिती मिळाली. अपेक्षित होते तेच झाले आणि वनखात्याकडून अपेक्षित पत्र आले. मारुती चितमपल्लींची कोईमटूरच्या सनन फॉरेस्ट रेंजर्स कॉलेज या वानिकी महाविद्यालयात दोन वर्षांच्या प्रशिक्षणासाठी निवड झाली. या वानिकी महाविद्यालयात प्रवेश झाला आणि मारुती चितमपल्ली यांचे आयुष्य एका वेगळ्या वाटेने पुढे जाऊ लागले. शिस्त काय असते हे त्यांना या महाविद्यालयात शिकवले. पहाटे उठणे, ठरलेल्या वेळेनुसार सर्व काही करणे सुरू झाले. वानिकी महाविद्यालयात असताना पहिल्यांदा त्यांनी वनातला अभ्यास दौरा केला. जंगलात राहायचे म्हणजे तंबूत, महिनाभर लागणारे सारे सामान सोबत, असे सारे काही कुतूहलमिश्रित होते. प्रवेश घेताना १६ मैलांची अट जशी कायम होती, तशी मैथॉन रेंसमधून महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांना १६ मैलांचे अंतर धावत धावत चार तासांत पूर्ण करावे लागे. वनाधिकारी म्हणून तंदुरुस्त आहात की नाही याची ती चाचणी होती. मात्र, पहिल्याच वर्षी मैथॉन रेंसमध्ये धावताना मेंदूतील रक्तस्त्रावमुळे एका सहकाऱ्याचा मृत्यू

झाला. भविष्यात वनाधिकार्याला कशा प्रकारच्या संकटांना तोंड द्यावे लागू शकते, याचे दाहक वास्तव मारुती चितमपल्लींनी विद्यार्थिदशेतच अनुभवले. वनखात्याची नोकरी

मारुती चितमपल्लींना वनखात्यातील नोकरीत ज्येष्ठ पक्षितज्ञ डॉ. सलीम अलींचा सहवास खूप काही शिकवून गेला. वनखात्यातील नोकरीच्या निमित्ताने चितमपल्लींनी अनेक ठिकाणचे जंगल पंजून काढले. पश्चिम महाराष्ट्रात १५ वर्षे नोकरी केल्यानंतर ते विदर्भात नवेगाव बांधला आले. त्यानंतर नागझिरा, नागपूर, मेळघाट येथली जंगले अनुभवली. मात्र त्यांना नवेगाव बांधचे जंगल अधिक आवडले. शिकारीसाठी येणारे माधवराव पाटील त्यांनी तेथेच भेटले. शिकारीची निमित्ताने आपल्या सोबत्यांकडून माधवराव वनविद्या शिकले आणि ही वनविद्या त्यांच्याकडून चितमपल्लींना शिकता आली. मात्र, ही वनविद्या साध्य करायला त्यांना अनेक वर्षे लागली. संस्कृतचा अभ्यास

मारुती चितमपल्ली यांनी परंपरागत पद्धतीने संस्कृत साहित्याचे अध्ययन केले आणि त्यानंतर जर्मन आणि रशियन भाषांचा अभ्यास केला. रामटेकच्या कालिदास संस्कृत विद्यापीठाच्यावतीने प्राचीन भारतीय साहित्यातील पर्यावरण असा एक प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम चालविला जातो. चितमपल्ली यांनी ८४ व्या वर्षी त्या अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेतला आणि तो अभ्यासक्रम पूर्णही केला.

(मारुती चितमपल्ली यांच्यावरील सदर लेखाचा उर्वरित भाग उद्याच्या अंकात)

शिवसेनेचा इतिहास आणि धडा शिकविण्याची गरज!

बॉम्बे प्रेझिडन्स, मुंबई प्रांत, मुंबई इलाखा, मुंबई द्विभाषिक राज्य असा प्रवास करीत करीत मुंबई सह संयुक्त महाराष्ट्र व्हावा म्हणून १९५६ साली संयुक्त महाराष्ट्र लढा जोरात उभारण्यात आला. त्यानंतर झालेल्या गोळीबारात एकशे सात बहादुरांनी हातातून पत्करले आणि १ मे १९६० रोजी मुंबई सह संयुक्त महाराष्ट्र अस्तित्वात आला.

मुंबई महाराष्ट्राची राजधानी झाली परंतु बेळगांव, कारवार, निपाणी, भालकी, बिंदर सह ८६५ मराठी भाषिक गावे कर्नाटकातच राहिली. मुंबई महाराष्ट्रात आली, राजधानी झाली. परंतु मुंबईत महाराष्ट्र नाही, मुंबईत मराठीला दुय्यम स्थान मिळाले. म्हणून आंतरराष्ट्रीय कीर्तीचे व्यंगचित्रकार बाळासाहेब ठाकरे यांनी १३ ऑगस्ट १९६० रोजी मार्मिक हे जागतिक पातळीवरचे पहिले मराठी व्यंगचित्र साप्ताहिक सुरू केले.

या मधून अमराठी अधिकाऱ्यांची यादी 'वाचा आणि थंड बस' या शीर्षकाखाली प्रसिद्ध करायला सुरुवात केली. यामुळे मराठी माणसात जागृती निर्माण होऊ लागली.

तीर्थस्वरूप दादा म्हणजे केशव सीताराम उर्फ प्रबोधनकार ठाकरे यांनी बाळासाहेब ठाकरे यांना विचारले की बाळ, पुढे काय करायचं ठरवलय ? बाळासाहेब म्हणाले, दादा, मराठी तरुणांची संघटना काढायचा विचार आहे. दादा म्हणाले, काढ, संघटना काढ आणि त्या संघटनेला नांव दे 'शिवसेना'. ठरलं.

शिवसेनाप्रमुख श्री बाळासाहेब ठाकरे यांनी १९ जून १९६६ रोजी मराठी माणसाच्या न्याय्य हक्कांसाठी शिवसेना स्थापन केली. ही लढाऊ बाण्याची संघटना आज हीरक महोत्सवाच्या उंबरठ्यावर उभी आहे. अनेक उन्हाळे, पावसाळे या संघटनेने पाहिले असून काटेरी मार्गावरून यशस्वीपणे वाटचाल सुरू ठेवली आहे. अनेक आले आणि गेले, पण बाळासाहेब ठाकरे यांच्या कडवट शिवसैनिकांच्या जोरावर ही संघटना भरभक्कम पणे भविष्याचा वेध घेण्यासाठी झेपावली आहे.

१९ जून १९६६ पासून शिवसेनेने अनेकांना सोबत घेऊन वाटचाल करताना परिणामांचा मुलाहिजा बाळगला नाही. यशवंतराव चव्हाण यांनी सनदी अधिकारी स. गो. बर्वे यांना १९६७ साली काँग्रेस पक्षात आणून इशान्य मुंबई लोकसभा मतदारसंघात उभे केले. यावेळी बाळासाहेब ठाकरे यांनी कृष्ण मेनन यांच्या विरोधात उभ्या असलेल्या स. गो. बर्वे यांना पाठिंबा दिला.

हे बर्वे काँग्रेसचे होते. त्यावेळी 'हटाव लुंगी, बजाव पुंगी' ही घोषणा गाजली होती. दुर्दैवाने स. गो. बर्वे यांचे निधन झाले आणि मग ताराबाई सरे या बर्वे भगिनी काँग्रेस तर्फे पोटनिवडणुकीत उभ्या होत्या. बाळासाहेब ठाकरे यांनी त्यांनाही समर्थन दिले होते.

१९६८ साली मुंबई महापालिका निवडणुकीत मधु दंडवते यांच्या प्रजा समाजवादी पक्षाबरोबर बाळासाहेब ठाकरे यांनी युती केली होती. वरळीला आदित्य ठाकरे

यांना आव्हान देणारे मिलिंद देवरा यांचे तीर्थरूप मुरलीभाई देवरा यांना मुंबईच्या महापौरपदी बाळासाहेब ठाकरे यांनी बसविले.

या मुरलीभाईंनी तब्बल २२ वर्षे मुंबई विभागीय काँग्रेसचे अध्यक्षपद भूषविले होते. पहिल्या महिला मराठी राष्ट्रपती म्हणून प्रतिभाताई देविसिंह शेखावत पाटील यांना बाळासाहेब ठाकरे यांनी भरभक्कम पणे पाठिंबा दिला होता. या बदल शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे आभार मानण्यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्री विलासराव पाटील यांना बाळासाहेब ठाकरे यांनी भरणेच नव्हते पण पाठिंबा दिला होता. या बदल शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे आभार मानण्यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्री विलासराव पाटील यांना बाळासाहेब ठाकरे यांनी भरणेच नव्हते पण पाठिंबा दिला होता. या बदल शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे आभार मानण्यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्री विलासराव पाटील यांना बाळासाहेब ठाकरे यांनी भरणेच नव्हते पण पाठिंबा दिला होता.

काँग्रेसचे चाणक्य समजण्यात येणारे प्रणव कुमार मुखर्जी यांना पाठिंबा देऊन बाळासाहेब ठाकरे यांनी त्यांना राष्ट्रपती पदी निवडून घेण्यासाठी बहुमोल योगदान दिले. शरद पवार, जॉर्ज फर्नांडिस आणि बाळासाहेब ठाकरे यांचे शिवतीर्थावर दसरा मेळाव्यात झालेले मार्गदर्शन अजूनही लोक विसरलेले नाहीत.

१३ ऑगस्ट १९६० रोजी मार्मिक या आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील पहिल्या मराठी व्यंगचित्र साप्ताहिक चे प्रकाशन मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांच्या शुभहस्ते झाले होते. ३० ऑक्टोबर १९६६ रोजी शिवतीर्थावर पहिल्या दसरा मेळाव्यात बॅरिस्टर रामराव आदिक व्यासपीठावर उपस्थित होते. १९८७ साली विलेपार्ले येथील पोटनिवडणुकीत बाळासाहेब ठाकरे यांनी सर्वप्रथम हिंदुत्वाचा मुद्दा घेत डॉ. रमेश प्रभू यांना उभे केले.

त्या विधानसभा पोटनिवडणुकीत भारतीय जनता पक्षाने जनता दलाच्या प्राणलाल व्होरा यांना पाठिंबा दिला होता तर शिवसेनेने हिंदुत्वाचा मुद्दा घेतला असल्याने बजरंग दल आणि विजय हिंदू परिषद यांनी शिवसेनेच्या डॉ. रमेश प्रभू यांना समर्थन दिले होते. या हिंदुत्वासाठी बाळासाहेब ठाकरे यांचा मतदानाचा अधिकार सहा वर्षे हिरावून घेतला होता तर रमेश प्रभू यांची आमदारकी रद्दबातल ठरवली होती.

जेव्हा शिवसेना हिंदुत्वाच्या मुद्द्यावर विलेपार्ले पोटनिवडणुकीत विजयी झाली तेव्हा भारतीय जनता पक्षाचे चाणक्य प्रमोद व्यंकटेश महाजन यांनी शिवसेनेबरोबर युती करण्यासाठी बाळासाहेब ठाकरे यांना साकडे घातले. १९८९ लोकसभा आणि १९९० मध्यमाली ज. एस. एम. बनावतला यांच्या बरोबरही बाळासाहेब ठाकरे यांनी युती केली होती. वरळीला आदित्य ठाकरे

समर्थनामुळे सायंकाळी मंत्री झाले. २०१९ पर्यंत उद्धव ठाकरे यांच्या पाठिंब्यावर देवेंद्राचे सरकार टिकले.

१८ फेब्रुवारी २०१९ रोजी अमित शाह मुंबईत आले आणि सॉफिटेल या पंचतारांकित हॉटेल्मध्ये उद्धव ठाकरे यांच्या समवेत बंद दाराआड चर्चा केली. यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस हे दरवाजाबाहेर बसले होते. ते चर्चेत सहभागी झाले नव्हते.

सॉफिटेल, मातोश्री वरील चर्चेअंती फडणीच्या ब्ल्यू सी हॉटेल मध्ये देवेंद्र फडणवीस यांनी अमित शाह आणि उद्धव ठाकरे यांच्या उपस्थितीत शिवसेना पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्या सर्व मागण्या मान्य केल्याची जाहिरात केली.

लोकसभा निवडणूक पार पडली. विधानसभा निवडणुकीत युती म्हणून लढल्यानंतर पन्नास पन्नास टक्के सत्तेच्या जबाबदारी देण्या घेण्याचा कारा भारतीय जनता पक्षाने मानला नाही. अखेर शिवसेना, काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस या तीन पक्षांनी महाविकास आघाडी बनविली.

ही महाविकास आघाडी होऊ शकते असे सर्वात आधी भाकित करणारे आले एकनाथ शिंदे यांचे प्रवाके बनलेत. दरम्यान २३ नोव्हेंबर २०१९ रोजी सक्काळीच देवेंद्र फडणवीस आणि अजित पवार यांनी मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री असा शपथविधी उरकून घेतला. परंतु ८० तासातच अजितदादांनी घुमजाव केले. सर्वात कमी ८० तासांच्या मुख्यमंत्री पदाचा विक्रम देवेंद्र फडणवीस यांच्या नावे नोंदला गेला.

२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी उद्धव बाळासाहेब ठाकरे यांनी महाविकास आघाडी सरकारचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. एकनाथ शिंदे यांनी नगरविकास मंत्री म्हणून शपथ घेतली.

याच काळात कोठेही जनता नकाक महामारी फैलावली. स्वतः उद्धव ठाकरे गंभीर आजारातून बाहेर पडले. या काळात उद्धव ठाकरे यांनी मुख्यमंत्री म्हणून उत्कृष्ट कार्य केलेबाबत एक नव्हे दोन नवे तर चार बरे वेळा राष्ट्रीय पातळीवर वाखाणणी होत होती. अजित पवार यांना उद्धव ठाकरे यांनी माझे, शिवसेनेचे जे काही असेल ते एकनाथ शिंदे आपणांस सांगतील, असे सांगितले होते. त्याचा पुर्तुगु फायदा एकनाथ शिंदे यांनी उचलला. अडीच वर्षे सत्ता उपभोगूनही एकनाथ शिंदे आणि त्यांच्या साथीदारांनी अजित पवार हे निधी उपलब्ध करून देत नाहीत, अशा तक्रारींचा लकडा लावला.

जून २०२२ मध्ये शिवसेना फोडून बाहेर पडले. सुरत, गुवाहाटी, गोवा करीत अमित शाह, देवेंद्र फडणवीस यांच्या साथीने उद्धव ठाकरे यांचे सरकार उलथवीत भारतीय जनता पार्टी बरोबर सरकार बनविले. मुख्यमंत्री असलेल्या देवेंद्र फडणवीस यांच्या सदरी उपमुख्यमंत्री रद आले. त्यांना पक्षकार बाहेर राहून सरकारवर नियंत्रण ठेवायचे होते. परंतु पक्षश्रेष्ठिनी त्यांचा मनसुबा उधळवून लावला.

(या लेखाचा उर्वरित भाग उद्याच्या अंकात प्रकाशित केला जाईल.)

बाळ आणि आईचे प्राण वाचविण्यास रक्तदान !

(१४ ते २० जून :

जागतिक रक्तदाता दिवस सप्ताह)

रक्तदान केल्याने आपल्या शरीरावर कोणताही दुष्परिणाम होत नाही. जे लोक ऐच्छिक रक्तदान करून जीवनदान करतात, त्यांचे आभार मानणे व नवीन लोकांना रक्तदानास प्रवृत्त करणे, असे जागतिक रक्तदाता दिवसाचे प्रमुख उद्दिष्ट ठरविण्यात आले आहे. दरवर्षी १४ जून रोजी संपूर्ण जगातील रक्तदात्यांचा सन्मान दिवस म्हणून जागतिक स्तरावर साजरा केला जातो. रक्त संक्रमणासाठी सुरक्षित रक्त व रक्त उत्पादनांची आवश्यकता, राष्ट्रीय आरोग्य यंत्रणेत स्वयंसेवी आणि विनाअनुदानित रक्तदात्यांनी दिलेल्या महत्त्वपूर्ण योगदानाविषयी जागतिक जागरूकता वाढविणे, हाही यामागील हेतू आहे. हा दिवस सरकार आणि राष्ट्रीय आरोग्य अधिकाऱ्यांना आवश्यक संसाधने उपलब्ध करून देण्यासाठी, स्वेच्छे, मोबदला न मिळालेल्या रक्तदात्यांकडून रक्त संग्रह वाढविण्यासाठी तसेच यंत्रणा व पायाभूत सुविधा तयार करण्यासाठी कृती करण्याची संधी प्रदान करतो.

शास्त्राप्रमाणे जीवनदान हे सर्वश्रेष्ठ दान आहे. सामान्य व्यक्तीही रक्तदान करून दुसऱ्याचा जीव वाचवू शकते. रक्तदात्यांचे आभार व्यक्त करण्यासाठी सन २००४ पासून जागतिक आरोग्य संघटना १४ जून रोजी जागतिक रक्तदाता दिवस साजरा करते. आजदेखील समाजात रक्तदान करणाऱ्यांची संख्या कमी आहे. त्यामुळे रक्तदात्याला रक्तदानास प्रेरित करण्याच्या अनुषंगाने व नियमित रक्तदात्यांचे आभार व्यक्त करण्यासाठी २००४ पासून जागतिक आरोग्य संघटना हा दिवस साजरा करत असते.

ए-बी-ओ या रक्तगटांचा शोध लावणारे आणि रक्तदान संकल्पनेला अधिक शास्त्रशुद्ध पद्धतीने मांडणारे ऑस्ट्रियाचे शरीरविज्ञानात नोबेल पारितोषिक प्राप्त डॉ. कार्ल लॅन्डस्टेनर यांच्या जन्मदिनानिमित्त हा दिवस जागतिकस्तरावर साजरा केला जातो. डॉ.कार्ल लॅन्डस्टेनर यांचा जन्म दि.१४ जून १८६८ रोजी ऑस्ट्रियात झाला. त्याचीच आज जयंती जागतिक रक्तदाता दिन म्हणून पाळण्यात येत आहे. हा दिवस सर्वप्रथम सुरू करण्याकरीता दि.१४ जून २००४ रोजी जागतिक आरोग्य संघटना, रेडक्रॉस आणि आंतरराष्ट्रीय रेड क्रॉस सोसायटी ऑफ इंटरनॅशनल फेडरेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्रयत्न करण्यात आले होते.

स्वेच्छेने व मोबदला न घेता सुरक्षित रक्तदान करण्याच्या भरजेबद्दल जनजागृती कवी, या उद्देशाने साजरा करण्यात आला. मे २००५ मध्ये डब्ल्यूएओने एका जागतिक आरोग्य असेंब्लीच्या जागतिक रक्तदाता दिनानिमित्त १९२ सदस्य देशांसह अधिकृतपणे समितीची स्थापना केली. जेणेकरून जगातील सर्व देशांना रक्तदात्यांच्या बहुमोल कृतीबद्दल आभार मानण्यास आणि लोकांचे जीवन वाचवण्यास प्रवृत्त केले जाईल. हा दिवस साजरा करण्याची उद्दिष्टे लोकांना रक्तदानासाठी प्रोत्साहित करणे आणि त्याच्याशी संबंधित गैरसमज दूर करणे आहे.

अपघातात झालेला अतिरिक्त रक्तस्त्राव, पॅलेसोमिया, रक्तक्षय, रक्ताचा कर्करोग, प्रसूतिपश्चात रक्तस्त्राव, शस्त्रक्रिया आणि इतर गंभीर आजारांमध्ये योग्यपद्धती रुग्णाला रक्त मिळाले नाही तर तो रुग्ण दगावण्याची शक्यता असते. अशावेळी एका मानवाचे रक्त दुसऱ्या मानवाचे प्राण वाचवू शकते. कारण मानवाचे रक्त कोणत्याही कारखान्यात तयार होत नाही व दुसऱ्या कोणत्याही प्राण्याचे रक्त मानवासाठी उपयोगात येऊ शकत नाही. त्यामुळे रक्तदानाला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे.

महाराष्ट्र राज्यात रुग्णांसाठी दरवर्षी सुमारे साडेसाठ लाख बाटल्या रक्त लागते. ही गरज ७० ते ७५ टक्के पर्यायी बदली रक्तदाता किंवा व्यावसायिक रक्तदात्याकडून भागविली

जाते. मानवाच्या शरीरामध्ये साडेचार ते पाच लिटर रक्त असते. रक्तदानाच्या वेळी केवळ ३०० मिली रक्त काढले जाते.

प्रत्येक रक्तदानानंतर साधारण ३६ तासांमध्ये शरीरात रक्ताची पातळी पूर्ववत होते. तसेच साधारण २ ते ३ आठवड्यांत रक्तपेशीही पूर्ववत होतात. रक्तदान केल्याने कोणताही त्रास किंवा इजा होत नाही. ब्लड बँकेच्या रेफ्रिजरेटरमध्ये फक्त ४-५ आठवड्यांपर्यंत रक्त सुरक्षित ठेवता येते. रक्तदानामुळे प्रत्येक वर्षी अनेकांना जीवनदान मिळते.

अनेक मोठ्या सर्जरींमध्ये किंवा गंभीर परिस्थितीत रक्तदानामुळे रुग्णाचे प्राण वाचण्यास मदत होते. तसेच गरोदरपणात बाळाचे आणि आईचे प्राण वाचविण्यास रक्तदान महत्त्वाचे कार्य करते. आपल्या भारत देशात १२० कोटी लोकसंख्या असूनही केवळ ७४ लाख ते १ कोटी २० लाख लिटर रक्त संकलित होते. रक्त न मिळण्यामुळे मृत्यूचे प्रमाण देशभरात १५ ते २० टक्के आहे. भारतात केवळ ०.६ टक्के लोक रक्तदान करतात.

रक्तदान हे एखाद्या व्यक्तीने स्वेच्छेने अंगातून रक्त काढून देण्याची क्रिया आहे. असे रक्त रुग्णाच्या शरीरात चढवण्यापूर्वी बायोफार्मास्युटिकल प्रक्रियेद्वारे त्याचे विभाजन केले जाते व संपूर्ण रक्त किंवा रक्ताचा आवश्यक तोच घटक त्याच्या शरीरात इंजेक्ट केला जातो. रक्त संकलन प्रक्रियेत ब्लड बँक - रक्त बँकांचा सहभाग असतो. बहुतेक रक्तदाते- स्वयंसेवक स्वखुशीने आणि विनामोबदला रक्तदान करतात. काही देशांमध्ये रक्ताचा पुरवठा मर्यादित आहे, कारण देणगीदार फक्त नातेवाईकांसाठी किंवा मित्रांसाठीच रक्त दान करतात. अनेक रक्तदाते रक्तदान एक देणगी म्हणून करतात. परंतु ज्या देशांमध्ये रक्त विकण्याची परवानगी आहे, तिथे रक्तदात्यांना पैसे मिळतात. रक्तदानासाठी काही ठिकाणी कामकाजाकरून मोकळ वेढा दिला जातो.

वयाच्या १८ वर्षांनंतर ते ६५ वर्षांपर्यंत, वजन ४५ किग्रॅच्या वर असल्यास, रक्तातील हिमोग्लोबिनचे प्रमाण कमीत कमी १२.५ ग्रॅम असल्यास, रक्तदाता पूर्णपणे निरोगी असल्यास, अशा निरोगी माणसाला ३ महिन्यांनी जवळच्या रक्तपेढीत किंवा कोठेही दारोजिजत केलेल्या रक्तदान शिबिरात रक्तदान करून घेता येते. तर रक्तदात्याने अडीच ३ दिवसांत कोणतेही प्रतिजैविक औषध घेतलेले असल्यास, रक्तदात्याला मागील ३ महिन्यात मलेरिया झाला असल्यास, रक्तदात्याला मागील १ वर्षात विषमज्वर, कावीळ किंवा श्वानदंश होऊन त्याने रेडीजची लस घेतली असल्यास, त्याची ६ महिन्यांपूर्वी मोठी शस्त्रक्रिया झाली असल्यास, गर्भवती महिला, महिलांना १ वर्षांखालील मूल असल्यास किंवा तिचा ६ महिन्यात गर्भपात झाला असल्यास अशांना रक्तदान करता येत नाही. ब्लड प्रेशर लो किंवा हाय असण्याची शक्यता असल्यास, रक्तदाता रक्तदात्याची चाचणी करून पहावी, उपाशी पोटी किंवा खाऊन झाल्यावर अर्ध्या तासापर्यंत रक्तदान करू नये. तसेच रक्तदानास इच्छुक असणारास इतरही आजारांची चाचणी करून घ्यावी लागते.

सद्या तर आपल्या देशात वर्षभरच रक्तदान शिबीरे आयोजित करून भरपूर रक्तसंकलन केले जात आहे. सामाजिक, धार्मिक, आध्यात्मिक, सेवाभावी संस्था रक्तपेढीच्या माध्यमातून संकलीत रक्तदाता रक्तपेढ्यांकडे सुपूर्द करीत असतात. गरजूंना रक्त वेळेत मिळत नाही. प्रसंगी आर्थिक टंचाईच्या कारणाने गरीबांना प्राणनिशी मुकावे लागत आहे. मग एवढा संकलीत रक्तदाता जातो तरी कुठे? रक्ताचा काळा बाजार होत नाही ना? हा संशोधनाचा विषय होऊन बसला आहे. नेहमीच आरोग्य विभागाची बोंब ऐकू येते, की रक्तपेढीत रक्तच उपलब्ध नाही. याकडे आज निश्चून लक्ष घालण्याची गरज असल्याची ओरड सरीब व सर्वसामान्य जनतेतून होणे शक्यजिकच आहे.

कृष्णकुमार आनंदी गोविंदा निकोडे गडचिरोली, ९४२३७९४८८३

फडणवीस, गडकरी एकाच ठिकाणी करणार

कोट्यवधींच्या प्रकल्पांचे लोकार्पण

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. १९ :

महापालिका निवडणुकीच्या तयारीला वेग आला असून भाजपच्या नेतृत्वाखालील महापुती शहरात अनेक पूर्ण झालेल्या पायाभूत सुविधा आणि सार्वजनिक उपयुक्तता प्रकल्पांचे उद्घाटन करून धुराळ उडवणार आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी आणि पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे २२ जून रोजी १५ कोटींहून अधिक किमतीच्या प्रकल्पांचे लोकार्पण करतील.

नागपूर महापालिकेतील लोकप्रतिनिधी मुदत मार्च २०२२ मध्ये संपली आणि तेव्हापासून, ही संस्था

प्रशासकाच्या अधीन आहे. तथापि, राज्य सरकारने अलीकडेच प्रभागांच्या सीमांकन प्रक्रियेची अधिसूचना काढल्याने शहर हळूहळू निवडणुकीकडे वाटचाल करत आहे. ही साधण्यासाठी सत्ताधारी भाजप २००७ पासूनच्या त्यांच्या तीन टर्ममध्ये केलेल्या कामाचा लेखाजोखा मांडत आहे.

उद्घाटनासाठी नियोजित प्रमुख प्रकल्पांमध्ये ५५.२९ कोटींचा पीएमएवाय स्वप्ननिकेतन प्रकल्प समाविष्ट आहे, जो परवडणाऱ्या किमतीत उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने आहे. ऑंकार नगर गृहनिर्माण. १८.३८ कोटी रुपये खर्चून बांधलेले

पाचपावली अग्निशमन केंद्र आणि २७ आयुष्मान आरोग्य मंदिर (कल्याण केंद्र) यांचाही या यादीत समावेश आहे, जे शहरी आरोग्य आणि आपत्कालीन प्रतिसाद पायाभूत सुविधांवर लक्ष केंद्रित करण्यावर भर देते.

३.२३ कोटी खर्चाचे कलामना स्विमिंग पूल यांचा समावेश आहे.

यामध्ये मेहंदीबाग, दही बाजार, सक-करदरा आणि दिघोरी येथील उड्डाणपुलाखालील लँडस्केपिंग; जेपी नगर मेट्रो स्टेशनजवळील ग्राफिटी भितीचित्रे; आणि नरेंद्र नगर चौकात उभ्या असलेल्या महिला आणि एका अंतराळवीराच्या बाईकवरील भितीचित्रे यासारख्या सार्वजनिक कला प्रतियोगितांचा समावेश आहे.

या प्रकल्पांचे उद्घाटन हे आगामी महापालिका निवडणुकीपूर्वी त्यांच्या विकासाच्या श्रेयला कळवटी देण्यासाठी एक धोरणात्मक पाऊल म्हणून पाहिले जात आहे.

इतर प्रकल्पांमध्ये ५.४७ कोटी खर्चाचे ट्री ट्रान्सप्लॉन्टर मशीन, ४.१४ कोटी किमतीचे तीन नवीन फायर टनर डेअर, ओम नगर येथे एक सुविधा (४५.६८ लाख), रस्ते दुरुस्तीसाठी हॉट मिक्स प्लांट २.२१ कोटी) आणि

शिंदेसेनेचा सेवा रथ पंढरपूरच्या दिशेने रवाना

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १९ :

आषाढी वारीच्या पारवभूमीवर शिवसेना व धर्मवीर अध्यात्मिक सेनेच्या वतीने आयोजित ह्यावारकरी सेवा रथ २०२५हून काल पंढरपूरकडे भव्य प्रस्थान ठेवण्यात आले. उपमुख्यमंत्री आणि शिवसेना पक्षप्रमुख एकनाथ शिंदे यांच्या हस्ते या रथाला भगवा झेंडा दाखवण्यात आला. लाखो पायी चालणाऱ्या वारकऱ्यांच्या सेवेसाठी हा उपक्रम राबवण्यात येत आहे.

हा उपक्रम शिवसेनेच्या सामाजिक बांधिलकीचे प्रतीक असून, यंदाचे दुसरे वर्ष आहे. खासदार डॉ. श्रीकांत शिंदे यांच्या

लाखो वारकऱ्यांसाठी मोफत सेवा

मार्गदर्शनाखाली आणि धर्मवीर अध्यात्मिक सेनेचे प्रदेशाध्यक्ष अक्षय महाराज भोसले यांच्या नेतृत्वाखाली ११२ सदस्यांची चमू सेवा देण्यासाठी सज्ज झाली आहे.

वारकऱ्यांच्या सेवेसाठी पुढील सुविधा रथातून दिल्या जाणार आहेत. पायी चालणाऱ्यांचे पाय सुरक्षित ठेवण्यासाठी कापडी बुटांचे वाटप, औषधे, फोडावर ट्यूब्स व जखमांसाठी उपचार, पावसाळ्यापासून संरक्षणासाठी रेनकोट, छात्र्या, टाळ, ग्रंथांसाठी हॅडबॅग, शुद्ध

पिण्याचे पाणी व इतर मूलभूत गरजांची पूर्तता, विश्र्वांती स्थळी पायाची मालिश देणारी सेवा

या सेवा रथातून केवळ सेवा नाही तर समाजप्रबोधनही केले जाणार आहे. विविध शासकीय योजनांची माहिती, प्रबोधनात्मक कीर्तन, वासुदेव-गोंधळी यांच्या माध्यमातून सामाजिक संदेश दिला जाणार आहे. शिवसेनेने आतापर्यंत केलेल्या सामाजिक कार्याचा प्रचार आणि एकनाथ शिंदेच्या विविध जनहित योजनांचा लाभ थेट वारकऱ्यांपर्यंत पोहोचवण्याचा हेतू असल्याचे सांगण्यात आले.

लाखो वारकरी करणार योग : मुख्यमंत्रीही येणार

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. १९ :

श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज आणि श्री संत तुकाराम महाराज यांच्या पालख्या २१ जून रोजी पुणे शहरात राहणार असून या दिवशीच जागतिक योग दिन आहे. या योग दिनाच्या निमित्ताने राज्य सरकारच्या पुढाकाराने भव्य वारकरी भक्तियोग उपक्रमहून आयोजित करण्यात आला आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या प्रमुख उपस्थितीत उपक्रम होणार आहे. या उपक्रमात वारकरी, विद्यार्थी, शिक्षक,

जागतिक योगदिनी पुण्यात वारकरी भक्तियोग उपक्रम

प्राध्यापक, सामाजिक आणि राजकीय क्षेत्रातील प्रतिनिधी, योग अभ्यासक असे साधारण १० लाख लोक योग करून, योग विषयाचा प्रसार - प्रचार करतील.

महाराष्ट्र सरकार, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे महानगरपालिका, राष्ट्रीय सेवा योजना, श्रीक्षेत्र आळंदी, श्रीक्षेत्र देहू, विद्यार्थी विकास मंच यांच्या वतीने या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

वारीच्या निमित्ताने संत ज्ञानेश्वर महाराज आणि तुकाराम महाराज यांच्या पालख्या पुण्यात मुक्तामी असतात. यंदा त्याच वेळी जागतिक योग दिन आला आहे. या निमित्ताने २१ जूनला सकाळी वारकरी भक्तियोग उपक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा उपक्रम होणार आहे.

पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना इच्छेनुसार तिसरी भाषा

हिंदी भाषेच्या सक्तीवर शिक्षण मंत्री भुसे यांचे स्पष्टीकरण

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. १९ :

पहिलीपासून हिंदीची सक्ती करण्याच्या सरकारच्या वादग्रस्त निर्णयाचे तीव्र राजकीय पडसाद उमटत आहेत. त्यामुळे राज्याच्या शालेय शिक्षण मंत्री दादा भुसे यांनी या प्रकरणी एक पाऊल मागे घेतले आहे. या प्रकरणी त्यांनी सद्यस्थितीत पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या इच्छेनुसार तिसरी भाषा उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे, असे ते म्हणालेत.

शालेय शिक्षण मंत्री दादा भुसे म्हणाले की, सद्यस्थितीत पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या इच्छेनुसार तिसरी भाषा उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. देवनागरी लिपीमुळे व संवाद साधत असताना मोठ्या प्रमाणात हिंदी भाषेचा वापर केला जातो. त्यामुळे विद्यार्थी मागणी करतील त्याप्रमाणे त्यांना तिसरी भाषा शिकवण्याचे नियोजन करण्यात येणार आहे.

कोणत्याही वर्गातील एकूण पटसंख्येपैकी २० विद्यार्थ्यांनी एखाद्या भाषेची मागणी केली,

मराठी शाळा टिकवण्यावर भर

गत काही वर्षांत मुंबईतील १३२ मराठी शाळा बंद पडल्याची बाब पत्रकारांनी यावेळी शिक्षण मंत्र्यांच्या निदर्शनास आणून दिली. त्यावर दादा भुसे यांनी ही वस्तुस्थिती मान्य केली. ते म्हणाले, ही वस्तुस्थिती आपल्याला स्वीकारावी लागेल. पण राज्यातील मराठी शाळा कशा टिकतील, कशा वाढतील याकडे आमचे सरकार लक्ष देत आहे. महापालिका शाळा वाढवण्यासाठी प्रयत्न करत आहे, असे ते म्हणाले.

राज्यातील सर्वच माध्यमांच्या शाळांमध्ये मराठी भाषा शिकवणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. पण त्यानंतरही अनेक शाळांत मराठी भाषा शिकवली जात नाही. सरकार त्यांच्यावर कारवाई करणार का? या प्रश्नावर दादा भुसे म्हणाले, अशी बाब सरकारच्या निदर्शनास

आल्यानंतर त्या शाळांवर कठोर कारवाई केली जाईल. यासंबंधी एक-दोनदा समज दिली आहे. त्यानंतरही त्यांनी मराठी भाषा शिकवणे सुरू केले नाही, तर त्या शाळांची

मर्यादा रद्द करण्याचा निर्णय घेतला जाईल.

सरकारचे डोके ठिकाणावर आहे काय ?

महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेने गुरुवारी हिंदीच्या कथित सक्तीवरून पुन्हा एकदा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील महापुती सरकारवर निशाणा साधला.

हे सरकार नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या नावाखाली भाषा त्रिस-

जुी धोरण लागू करून हिंदी भाषा लादण्याचा प्रयत्न करत आहे. यामुळे बालवयातील विद्यार्थ्यांच्या वयावर काय परिणामी होईल किंवा त्यांना हा अभ्यास झेपेल का? याचा कोणताही विचार सरकारने केला नाही, असा आरोप मनसेने या प्रकरणी केला आहे.

मनसेचे नेते राजू पाटील यांनी आपल्या पक्षाची भूमिका विस्तृतपणे विषद केली आहे.

यापूर्वी इयत्ता १ली ते ४थीच्या वयोगटातील मुलांना तिसरी भाषा शिकवण्याची सक्ती कधीच नव्हती. एक तर विद्यार्थ्यांना अगोदरच मराठी या मातृभाषेबरोबर इंग्रजी ही भाषा शिकावी लागते. त्यात जर आणखी एका भाषेची भर पडली तर मुलांच्या बौद्धिक

विकासावर प्रतिकूल परिणाम होण्याची शक्यता शिक्षण तज्ज्ञांनी व्यक्त केली आहे. बालमनावर मराठी भाषा, मराठी कविता, मराठी साहित्य या विंबायाला हव्यात. तर त्यांना भाषेविषयीची आत्मियता, मराठी भाषेविषयीचा ओलावा त्यांचा मनात राहील. नाही तर एक ना धड भाराभर चिंथ्या.. अशी स्थिती होण्याची भीती त्यांनी व्यक्त केली.

विहिरीला लटकवत ठेवला मृतदेह हत्या करून आत्महत्येचा बनाव

■ महासागर प्रतिनिधी

अकोला, दि. १९ :

जिल्ह्यातील बाळापूर तालुक्यात शेगाव मार्गावर एका विहिरीमध्ये तरुणाचा मृतदेह लटकलेल्या अवस्थेत आढळून आला.

आरोपीने हत्या करून मृतदेह विहिरीत लटकवत ठेऊन आत्महत्ये केल्याचा बनाव रचला होता. पोलीस तपासामध्ये ही हत्या असल्याचा धक्कादायक प्रकार समोर आला. या घटनेमुळे परिसरात खळबळ उडाली आहे.

बुलढाणा जिल्ह्याच्या संग्रामपूर तालुक्यातील निरोळा येथील अंकुश श्रीराम सुरडकर (३२) या तरुणाची निर्घृण हत्या करण्यात आली. त्यानंतर मृतदेह बाळापूर-शेगाव मार्गावरील सातरगाव शिवारातील विहिरीत दोरीच्या साहाय्याने लटकवून आत्महत्येचा बनाव केला होता.

या घटनेची माहिती मिळताच बाळापूर पोलीसांनी घटनास्थळावर धाव घेतली. मृतदेह उत्तरीय तपासणीसाठी पाठवून पोलीसांनी घटनेचा पंचनामा केला. मृतदेह अनोळखी असल्यामुळे ग्रामीण रुग्णालयात ठेवून बाळापूर पोलीसांनी ओळख पटवण्याचा प्रयत्न सुरू केला. अखेर मुताकाच अंकुश सुरडकर रा.निरोळा, ता. संग्रामपूर अशी ओळख पटली.

मृतदेहाच्या उत्तरीय तपासणी अहवालांमध्ये गळ्या दाबून व डोक्यावर जबर मारहाण करून हत्या झाल्याचे स्पष्ट झाले. गळ्या दाबणे आणि डोक्यावरील मारहाणीत तरुणाचा मृत्यू झाल्याचे निष्पन्न झाल्यानंतर या प्रकरणी पोलीस उपनिरीक्षक विनोद हिवराळे यांनी दिलेल्या फिर्यादीवरून बाळापूर पोलीसांनी अज्ञात आरोपींविरुद्ध हत्येचा गुन्हा दाखल केला आहे. वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांनी घटनास्थळावर भेट देऊन पाहणी केली. आरोपीचा कसून शोध घेतला जात आहे.

जिल्ह्यात हत्येचे सत्र अकोला जिल्ह्यात हत्येचे सत्र सुरूच आहे. वेगवेगळ्या पोलीस ठाण्यांमध्ये हत्येचे गुन्हे दाखल झाले आहेत. अकोला शहरात मद्याच्या वादामधून काकांचेच पुतण्याला मारून टाकले होते. दगडाने ठेवून ३१ मे रोजी ही हत्या करण्यात आली होती. त्यानंतर २ जून रोजी सेवानिवृत्त अभियंता संजय कोसल यांनी गुंड प्रवृत्तीच्या महेंद्र पवार यांने निर्घृण हत्या केली. अकोट तालुक्यात २२ वर्षीय तरुणाची हत्या झाली. पातूर तालुक्यातील विवरा परिसरात १० जूनला एका व्यक्तीचा संशयास्पद मृत्यू झाला. मात्र, ती हत्या असल्याचे स्पष्ट झाले.

एनआरएचएम कर्मचाऱ्यांचे तीन महिन्यांपासून वेतन रखडले

■ महासागर प्रतिनिधी

अमरावती, दि. १९ :

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत (एनएचएम) काम करणाऱ्या हजारो कर्मचाऱ्यांना गेल्या तीन महिन्यांपासून वेतन मिळालेले नाही. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत केंद्र शासनाच्या हिशशापोटीचा निधी न मिळाल्यामुळे कर्मचाऱ्यांना पगार देता येत नसल्याचे आरोग्य विभागाच्या सूत्रांनी सांगितले.

तीन महिन्यांपासून कर्मचाऱ्यांना पगार मिळत नसल्याने त्यांचे आर्थिक गणित कोलमडले आहे. अमरावती विभागात एनएचएमअंतर्गत विविध पदांवर हजारो कर्मचारी काम करत आहेत. त्यांना राज्य सरकारमार्फत मानधन दिले जाते. मात्र गेल्या तीन महिन्यांपासून हे मानधन मिळालेले नाही. आरोग्य विभागात दोन सचिव, आरोग्य आयुक्त तसेच अनेक कर्मचारी असूनही केंद्राकडून जो निधी मिळणे अपेक्षित आहे तो वेळेवर का मिळत नाही, असा सवाल करण्यात येत आहे.

जिल्हा परिषद असो वा महानगरपालिकेचा आरोग्य विभाग यामध्ये कायमस्वरूपी सेवा देणारे डॉक्टर, परिचारिका, तंत्रज्ञ व इतर कर्मचारी ज्या सेवा देतात त्याच सेवा राष्ट्रीय आरोग्य अभियानातील

निधी मिळालेला नाही

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना गेल्या तीन महिन्यांपासून वेतन मिळालेले नाही, हे खरे आहे. शासनाकडून निधी न मिळाल्याने त्यांना अद्याप वेतन देता आलेले नाही, असेआरोग्य उपसंचालक डॉ. कमलेश भंडारी यांनी सांगितले.

कंत्राटी कर्मचारीही देतात; मात्र, वेतनात दुप्पट-तिपटीने तफावत असल्याचे समोर आले आहे. केंद्राच्या ६० टक्के, तर त्या त्या राज्य सरकारच्या ४० टक्के निधीतून सर्व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासह विविध प्रकारचे उपक्रम राबवले जातात. आरोग्य विभागात कायमस्वरूपी सेवा देणारे डॉक्टर, परिचारिका, तंत्रज्ञ व इतर कर्मचारी या सेवा देतात त्याच सेवा ह्याएनएचएमहून कर्मचारीही देतात; मात्र दोघांच्या वेतनात दुपटी-तिपटीने तफावत आहे.

कायमसेवेतील डॉक्टरला एक-सव्वा लाख रुपयांचे वेतन आहे, तर एनएचएमच्या डॉक्टरला ३५ ते ४० हजार रुपयांचे वेतन आहे. कायम सेवेतील परिचारिकेला ७० ते ८० हजार रुपये वेतन मिळते तर एनएचएमच्या परिचारिकेला २२ ते २५ हजार रुपये मिळतात अशीच तफावत इतर सर्व पदांमध्ये आहे.

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १९ :

यंदाच्या महिन्यात रेशन दुकानात तीन महिन्याचे धान्य एकत्र मिळत आहे. दरिद्रेशेखालील नागरिकांना हे धान्य निःशुल्क मिळते. त्यामुळे काही व्यक्ती हे धान्य वस्तीतून खरेदी करत खुल्या बाजारात विकत आहे. पुरवठा विभागाकडून काही भागात छपा टाकून धान्य जप्त केल्यावर हा प्रकार पुढे आला. आता पुरवठा विभागाने हे धान्य विक्रणाऱ्यांचे रेशन कार्ड रद्द करण्याचे विचाराधीन आहे.

नागपूरसह राज्यातील काही भागात रेशनचे धान्य लोकांकडून विकत घेऊन ते खुल्या बाजारात विकणारे धान्य तस्करी सक्तीय आहे. पुरवठा विभागानेही त्यांच्यावर लक्ष केंद्रीय केले आहे. आतापर्यंत नागपुरात दोन ठिकाणी धापा टाकून बरेच धान्य जप्त केले गेले.

सूत्रांच्या माहितीनुसार यंदा पावसाळ्यात रेशनचे धान्य घेताना गरीब व गरजूंना अधिक त्रास होऊ नये म्हणून राज्य सरकारने तीन

महिन्यांचे रेशन एकाचवेळी देण्याचा निर्णय घेतला. त्यानुसार रेशन वाटपाला सुरुवात झाली आहे.

तीन महिन्यांचे रेशन एकाचवेळी मिळत असल्याने साठेबाजी करणारे धान्य तस्करी सक्तीय झाले आहे. काहींनी तर रेशन दुकानांवरच ठाण मांडले आहे. अधिकचे धान्य असल्याने गरीबही थोड्या पैशांसाठी ते धान्य देण्यास तयार

: सिनेरंग : गाडी नंबर १७६० चा धमाकेदार ट्रेलर प्रदर्शित

मराठी चित्रपटसृष्टीत थ्रिलर, रहस्य आणि विनोदी यांचा मिलाफ असणाऱ्या काही निवडक चित्रपटांमध्ये लवकरच आणखी एक दमदार चित्रपटाची भर पडणार आहे, ती म्हणजे गाडी नंबर १७६० ची.

तन्वी फिल्मस प्रस्तुत आणि योगीराज संजय गायकवाड दिग्दर्शित या आगामी चित्रपटाचा ट्रेलर नुकताच प्रेक्षकांच्या भेटीला आला असून, रहस्य आणि विनोदाने भरलेला हा ट्रेलर सध्या चर्चेचा विषय ठरत आहे. ट्रेलरमध्ये दिसतेय की, प्रत्येकजण पैशांनी भरलेल्या एका काळ्या बगेच्या मागे लागलेला आहे. ही बॅग कुणाची आहे? तिच्यामध्ये काय

दडलं आहे? आणि गाडी नंबर १७६० चं या

गश्मीर महाजनीचा नवा अध्याय सुरू

मराठी चित्रपटसृष्टीतील लोकप्रिय अभिनेता गश्मीर महाजनी आता एका नव्या भूमिकेतून प्रेक्षकांच्या भेटीला येणार आहे. गश्मीरने चित्रपट, हिंदी मालिका, नृत्यामुळे प्रेक्षकांच्या मनात स्वतःचे एक स्थान निर्माण केले आहे.

आता गश्मीर लेखक-दिग्दर्शक आणि निर्मात्याच्या भूमिकेत पदार्पण करत आहे. विशेष म्हणजे, त्याच्या वाढदिवसानिमित्ताने त्याने त्याच्या या पहिल्या चित्रपटाच्या मुहूर्ताची सोशाल मीडियावर घोषणा केली. जीआरम्स इव्हेंट्स अँड प्रॉडक्शन्स या निर्मिती संस्थेअंतर्गत या चित्रपटाची निर्मिती होत आहे.

या चित्रपटाचे निर्माते गौरी महाजनी, माधवी महाजनी आणि गश्मीर महाजनी असून लेखन व दिग्दर्शन गश्मीर स्वतः करत आहे. अभिनय क्षेत्रात अनेक वर्षांचा अनुभव असलेला गश्मीर आता कॅमेऱ्यामागे जाऊन एक नव्या प्रवासाला सुरुवात करत आहे. या चित्रपटाचे छायाचित्रण सुप्रसिद्ध

डीओपी सत्यजीत शोभा श्रीराम यांच्या कॅमेऱ्यातून साकारले जात आहे. गश्मीरच्या या नव्या इनिंगबद्दल मराठी सिनेसृष्टीतूनही शुभेच्छांचा वर्षाव होत असून या चित्रपटाचं नाव आणि कलाकार जाणून घेण्याबद्दल प्रेक्षकांमध्ये प्रचंड उत्सुकता निर्माण झाली आहे.

आपल्या या नवीन प्रवासाविषयी गश्मीर महाजनी म्हणतो, दिग्दर्शन हे माझं एक दीर्घकाळपासूनच स्वप्न आहे. अभिनय करताना अनेक गोष्टी शिकल्या, अनुभवल्या आणि आत खोलवर काही सांगायचं राहून गेलं होतं. आता त्या भावना, ती विचारांची प्रक्रिया मी कॅमेऱ्याच्या मागून मांडणार आहे.

चित्रपट ही एक सामूहिक कला आहे, मात्र काही कथा अशा असतात, ज्या फक्त आपल्या हटिकोनातूनच सांगितल्या जाऊ शकतात. माझा हा चित्रपट म्हणजे माझ्या मनात कित्येक वर्षांपासून रुजत गेलेली कल्पना आहे.

वाढदिवसाच्या निमित्ताने ही गोष्ट सुरू करत असल्यामुळे हे एक भावनिक आणि प्रेरणादायी क्षण आहेत.

: संकलन व संयोजन : सुबोध रणशेखरे, ९८३३१४६३५६ subodh.ranshevre @rediffmail.com